Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

№ 10. WILNO, 1 PAŹDZIERNIKA 1932 R. ROK III.

WILEŃSKI PRZEGLĄD PRAWNICZY

MIESIĘCZNIK

REDAKCJA i ADMINISTRACJA: Wilno, ul. Mała Pohulanka 14 m. 2.
Konto czekowe P. K. O. № 81.610.
Prenumerata roczna 10 zł., półroczna 5 zł., kwartalna 3 zł.
Cena numeru pojedyńczego 1 zł.

OLGIERD KRYCZYŃSKI.

Nowelizacja procedury karnej.

Z dniem 1 września 1932 r. weszły w życie dwa Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej: z dn. 11 lipca 1932 r. poz. 573 i z dn. 23 sierpnia tegoż roku poz. 662, zmieniające niektóre przepisy postępowania karnego.

Dekrety te znowelizowały prawie w jednej piątej części zarówno K. P. K., jak i P. W. K. P. K.

Ta obszerna podwójna nowelizacja procedury karnej nastąpiła w 6 miesięcy po gruntownej nowelizacji tejże procedury na podstawie Ustawy z dnia 21 stycznia 1932 r. poz. 60.

Tej ostatniej nowelizacji poświęciliśmy artykuł w Nr. 4 „Wileńskiego Przeglądu Prawniczego" z dn. 1 kwietnia r. b.

Wobec zupełnego braku uzasadnienia do wprowadzonych z dn. 1 września r. b. tych dwóch noweli, które są przedmiotem niniejszego artykułu, staje się koniecznem ujęcie w pewien system dokonanych zmian, zarówno pod względem zewnętrznym, jak i wewnętrznym.

Zostały skreślone następujące artykuły: w K. P. K. — 72, 73, 278, 283,. 568 i 591, a w Przep. Wprow. K. P. K.—art. 22—30 i 41.

Zostały wprowadzone następujące artykuły: w K. P. K.— 13^{1}, 19^{1}, 207^{1}, 248^{1}, 378^{1-11}, 448^{1}, 474^{1}, 494^{1}, 533^{1-3}, 562^{1}, 569^{1-3} i 622^{1}, a w Przep. Wprow. K. P. K.—17^{1-2}.

Uległy zmianom lub otrzymały inne brzmienie następujące artykuły: w K. P. K.—15, 16, 32, 43, 49, 56, 60—71, 75, 95, 130, 154, 168, 210, 215, 239, 243, 246, 248, 252, 259—261, 266, 267, 272, 273, 284, 285, 291, 295, 327, 330, 330^{1}, 353, 357, 359, 362, 368, 371, 377, 384, 441, 444, 445, 446, 449, 455, 456, 463, 464, 477, 480, 484, 487, 489, 490, 492, 497, 507, 508, 513, 520, 521, 556, 558, 560, 561, 567, 570, 573, 575, 579, 581,

582, 590, 593, 596, 600, 609, 613 i 635, a w Przep. Wprow. K. P. K.—1, 3, 11, 14—18, 20 i 58.

Jest rzeczą charakterystyczną, iż z przytoczonych artykułów uległy już jednej nowelizacji na mocy ustawy z dnia 21 stycznia 1932 r. następujące artykuły: w K. P. K.—56, 70, 154, 239, 248, 252, 273, 295, 330^1, 444, 446, 477, 480, 492. 561, 567 i 575, a w Przep. Wprow. K. P. K.—1, 11, 14-18 i 20.

Dokonane w procedurze karnej zmiany mogą być podzielone na trzy grupy.

Do pierwszej grupy należy odnieść zmiany, wprowadzone do procedury karnej ze względu na wejście w życie z dniem 1 września 1932 r. nowego Kodeksu Karnego; do drugiej—zmiany, dążące do usprawnienia wymiaru sprawiedliwości; wreszcie—do trzeciej—zmiany natury redakcyjnej wobec dokonanych zmian w przepisach podstawowych.

Do pierwszej grupy można zaliczyć następujące artykuły: 15, 16, 243, 248^1, 273, 359, 368, 377, 533^{1-3}, 562^1, 569^{1-3}, 596 i 600.

Do trzeciej grupy mogą być zaliczone następujęce artykuły: 56, 61—65, 68, 75, 95, 215, 260, 266, 272, 284, 327, 330, 353, 384, 445, 449, 456, 464, 487, 560, 575, 590, 593 i 635.

Co się tyczy grupy drugiej, najważniejszej, to zmiany usprawiedliwione są zawarte w następujących artykułach: — 13^1, 43, 130, 154, 246, 291, 295, 357, 477, 480, 490, 492, 507, 521, 558, 562^1, 569^{1-3} i 581.

Pomijając drobne zmiany, dążące do uproszczenia postępowania, ekonomji pracy sędziowskiej i zmniejszenia kosztów dla Skarbu Państwa, które to zmiany nie budzą specjalnych zastrzeżeń, przechodzimy do tych zasadniczych zmian, dokonanych w procedurze karnej, które nasuwają wątpliwości co do swej słuszności lub celowości.

Przedewszystkiem została w znacznym stopniu podważona zasada skargowości (art. 2 K. P. K.), na której został zbudowany nasz proces karny. Tak art. 259 w nowej redakcji zaciera tę zasadniczą różnicę pomiędzy śledztwem a dochodzeniem, która istniała przedtem, a polegała na tem, że śledztwo miało pzzedewszystkiem na celu utrwalenie dowodów dla sądu wyrokującego, a dochodzenie—wykrycie sprawców przestępstwa i dostarczenie tych dowodów. Obecnie zadaniem śledztwa jest w pierwszym rzędzie wykrycie sprawców przestępstwa. Art. 267, którego nie znał projekt Komisji Kodyfikacyjnej, uległ dalszym zmianom w kierunku zbliżenia sędziego do oskarżyciela. Sędzia śledczy obowiązany jest z własnej inicjatywy prowadzić śledztwo przeciwko takiej osobie, która nie została objęta wnioskiem prokuratora, jeżeli w toku śledztwa ujawni się jej udział w przestępstwie. Wreszcie, w art. 448^1 zasada skargowości znika zupełnie; Sąd Apelacyjny w wypadku, gdy prokurator odmówi ścigania lub umorzy dochodzenie, może na sku-

tek zażalenia pokrzywdzonego zwrócić akta prokuratorowi dla sporządzenia aktu oskarżenia. Połączenie roli sędziego z rolą oskarżyciela może nasuwać wątpliwości co do bezstronności wyrokowania. Komisja Kodyfikacyjna, ustalając zasadę skargowości, miała na względzie, że „sędzia, który wszczął sprawę z własnej inicjatywy, już jest na niekorzyść oskarżonego uprzedzony, a częstokroć nawet fałszywa ambicja nie pozwala mu przyznać się do błędu i uwolnić pociągniętego od odpowiedzialności". Prócz tego zasada podziału funkcyj wymaga, jak powiada Komisja, „żeby w ręku sądów pozostawić samo tylko wyrokowanie, nie zaś troszczenie się o to, czy postępowanie ma być wszczęte".

W postępowaniu przygotowawczem zakres czynności sądowych został zmniejszony. W myśl art. 3 Przep. Wprow. K. P. K. w nowej redakcji, śledztwo na obszarach, gdzie nie działają sądy przysięgłych, nie jest koneczne w żadnej sprawie; śledztwo zachowuje li-tylko charakter fakultatywny. Ustalenie dostateczności materjału dla oddania pod oskarżenie staje sią obecnie omalże nie wyłącznie zadaniem dochodzenia, prowadzonego przez prokuratora. Utrwalenie zaś dowodów dla sądu wyrokującego, co było głównem zadaniem śledztwa, następuje w dochodzeniu normalnie, a nie w drodze wyjątku, jak to przewidywał projekt Komisji Kodyfikacyjnej i częściowo pierwotny tekst K. P. K. Ponieważ prokurator, przeciążony inną pracą, pozbawiony jest możności przeprowadzania dochodzenia bezpośrednio, a czyni to za pośrednictwem policji, — więc to, co było zadaniem sędziego, obecnie będzie wykonywała policja, w myśl tymczasowego przepisu art. 20 Przep. Wprow. K. P. K., który wszedł w życie z dniem 1 lipca 1929 r. i prawdopodobnie dlatego, że jest tymczasowy, utrzyma się dłużej od innych stałych przepisów prawa.

Do innych istotniejszych novum należy skreślenie z procedury karnej instytucji posiłkowego oskarżyciela. Instytucja ta zabezpieczała prawa pokrzywdzonego w wypadkach, gdy prokurator odmówi z tych lub innych względów, wytoczenia sprawy karnej i dawała mu możność, za zezwoleniem Sądu Apelacyjnego, samodzielnego popierania oskarżenia. Wzamian tej instytucji został obecnie wprowadzony system uchwały Sądu Apelacyjnego, zapadającej na skutek uzasadnionego zażalenia pokrzywdzonego i nakazującej prokuratorowi popieranie oskarżenia. Czy narzucone prokuratorowi przez sąd popieranie oskarżenia będzie skuteczne, należy wątpić.

Poważna zmiana zaszła w postępowaniu dowodowem w I instancji. K. P. K. w pierwotnem brzmieniu nie wprowadzał ograniczenia stron co do prawa składania dowodów. Prawo to zostało znacznie ograniczone na podstawie noweli z dn. 21. I. 32 r. Obecnie dalsze ograniczenie w tym kierunku znalazło swój wyraz w tem, iż, zgodnie z art. 330[1] i 444 w nowej

redakcji, sąd może nie przyjąć nawet dowodu, który był nieznany stronie tak wcześnie, że mogła go zgłosić w terminie (art. 295), i może mieć wpływ na treść orzeczenia o karze lub o środkach zabezpieczających.

Odpowiednie ograniczenie zostało wprowadzone również do postępowania dowodowego w II instancji. Ponadto w temże postępowaniu została zachwiana zasada równouprawnienia stron w procesie. Zgodnie ze znowelizowanym § 4 art. 477, przepisy tego artykułu, ograniczające prawo składania dowodów, nie dotyczą wcale prokuratora.

Zasługuje na uwagę i uznanie, iż obecnie uchylono art. 41 Przep. Wprow. K. P. K., zgodnie z którym od wyroku sądu I instancji, gdy sąd wymierzył tylko grzywnę do 150 zł lub areszt do 3 dni, albo obie te kary łącznie, można było założyć tylko kasację; w ten sposób rozszerzono zakres apelacji w sprawach o przestępstwa, przewidziane w K. K.

Mimo to apelacja i kasacja doznały ścieśnienia przez wprowadzenie do procedury karnej takich przepisów, które mogą odstraszyć oskarżonego od zakładania tych środków odwoławczych. Tak, zgodnie ze znowelizowanym art. 484, sąd odwoławczy nie może zaliczyć oskarżonemu na poczet kary okresu tymczasowego zaaresztowania od daty wyroku skazującego I instancji, jeśli wyrok ten sąd zatwierdził w całości; na mocy zaś art. 520 w nowej redakcji sąd przy ponownem rozpoznaniu sprawy, w której Sąd Najwyższy uchylił wyrok, może zwiększyć karę, orzeczoną w uchylonym wyroku, nawet w wypadku, gdy wyrok uchylono na żądanie oskarżonego.

Ponadto ograniczono zakres kasacji w dwuch kierunkach. Przedewszystkiem, zmniejszono w art. 497 ilość tych najważniejszych przepisów, których niezachowanie stanowi bezwzględny powód do uchylenia wyroku, jeżeli kasacja na nie wskazuje. Niezachowanie tak ważnych momentów procesowych, jak: a) że wbrew ustawie prowadzono rozprawę przy drzwiach zamkniętych; b) że przesłuchano świadka wbrew art. 101; c) że po wydaleniu oskarżonego z sali nie zawiadomiono go o tem, co się stało w jego nieobecności, i d) że sentencja wyroku skazującego nie zawiera wskazania przepisu zastosowanej ustawy karnej—nie wiąże już obecnie Sądu Najwyższego co do obowiązku uchylenia wyroku. Pozatem, wprowadzono do procedury karnej nowy art. 494[1], zgodnie z którym od wyroków, wydanych: a) w sprawach karno-administracyjnych, b) w sprawach z ustawy karnej skarbowej, jeżeli orzeczona kara nie przekracza kwoty 3.000 zł., c) w sprawach o wykroczenia, należące do własciwości sądowej i d) w sprawach z oskarżenia prywatnego, z wyjątkiem zniesławienia, popełnionego w druku, podstawą kasacji nie mogą być zarzuty, wymienione w art. 498, a mianowicie, takie niewyliczone we wspomnianym art. 497 zarzuty, które mogły mieć wpływ na treść wyroku.

Celem jeszcze dalszego odciążenia Sądu Najwyższego znowelizowano art. 508 w tym kierunku, że stron, z wyjątkiem władz państwowych, nie zawiadamia się wcale o terminie rozprawy. Jestto poważne ograniczenie praw stron, które chciałyby i mogły częstokroć złożyć pożyteczne dla sprawy wyjaśnienia.

Zakres zażaleń został również zwężony. Zgodnie z art. 556 w nowej redakcji, na postanowienie odmowne w przedmiocie przyznania prawa ubogich zażalenie obecnie nie służy.

Zwężono również zakres wznowienia postępowania. Na mocy znowelizowanego art. 579 nie każdy nowy fakt lub dowód, stwierdzające, że skazany jest niewinny lub, że go skazano za przestępstwo cięższe niż to, które popełnił, może powodować wznowienie postępowania, zakończonego wyrokiem prawomocnym. Tylko takie dowody lub fakty będą skuteczne, które były nieznane przedtem ani stronie, ani sądowi.

Wreszcie, do poważnych zmian w procedurze karnej należy zaliczyć wprowadzenie zarówno w Sądzie Okręgowym, jak i w Sądzie Apelacyjnym dla pewnego rodzaju spraw sądu jednostkowego oraz rozszerzenie właściwości Sądu Grodzkiego.

Sąd Okręgowy w składzie jednego sędziego rozpoznaje obecnie sprawy o występki i wykroczenia (art. 378[1]), a Sąd Apelacyjny orzeka jednoosobowo w sprawach, rozpoznawanych przez Sąd Okręgowy w składzie jednoosobowym, jeżeli w zaskarżonym wyroku wymierzono, jako karę zasadniczą, pozbawienie wolności do lat 2 lub grzywnę, albo obie te kary łącznie, lub jeśli wymierzono wyższą karę pozbawienia wolności jedynie ze względu na powrót do przestępstwa (art. 474[1]). W związku z tem zniesiono w całej rozciągłości postępowanie uproszczone (art. 22—30 Przep. Wprow. K. P. K.).

Na zasadzie art. 15 § 2 w nowej redakcji, Sąd Grodzki rozpoznaje obecnie dodatkowo sprawy o przestępstwa, wymienione w art. 160, 257, 262 § 1 i 2, 264, 267, 268 i 269 K. K., jeżeli wartość mienia nie przenosi 1.000 zł. W tych sprawach Sąd Grodzki może wymierzyć karę pozbawienia wolności od 2 do 5 lat, a w wypadkach, przewidzianych w art. 60 K. K., nawet $7^1/_2$ lat.

Takie są główniejsze zmiany w procedurze karnej, zmiany o charakterze zasadniczym, które przeważnie są odchyleniem od przyjętej przez Komisję Kodyfikacyjną zasady, że „nie ludność jest dla sądów, a sądy są dla ludności".

JAKÓB PERELSZTEJN.

Kara śmierci w obowiązującem ustawodawstwie[1]).

Dotychczas omawialiśmy przepisy nowego k. k., obowiązującego od dnia 1 września 1932 roku. Jednakże, dla lepszego zrozumienia inowacyj, jakie wprowadził nowy kodeks karny, porównamy jego przepisy z postanowieniami kodeksów karnych b. państw zaborczych oraz z pracami Komisji Kodyfikacyjnej.

PRACE KOMISJI KODYFIKACYJNEJ.

Zagadnienie istnienia kary śmierci w nowym k. k. nabierało znaczenia i ulegało zmianom tylekroć, ilekroć Kom. Kod. prowadziła dyskusję nad projektem nowej ustawy: raz większość członków Kom. Kod. była za karą śmierci, innym razem przeciwko temu środkowi karnemu. Przyjrzyjmy się krótko, jak zagadnienie to kształtowało się w pracach Kom. Kodyfikacyjnej.

Wydział Karny Kom. Kodyfikacyjnej[2]) rozpoczął swe obrady od dyskusji nad kwestjonarjuszem programowym prof.

---

[1]) Patrz Nr. 9 z dnia 1 września 1932 r.

[2]) Przed rozpoczęciem prac Kom. Kod. ukazały się drukiem 2 projekty części ogólnej k.k.: prof. Krzymuskiego (Warszawa, 1918) i sędziów Sądu Najwyższego Mogilnickiego i Rappaporta (Warszawa). Obydwa te projekty nie przewidywały kary śmierci w systemie kar (p. też Protokuły Kom. Kod., t. I, z. 1 str. 2). W wyniku obrad Kom. Kod. i stosownie do jej uchwał, podjął się prof. Makarewicz redakcji projektu artykułowanego. Projekt ten ukazał się drukiem w 1922 r. (J. Makarewicz—Ustawa karna. Część ogólna. *Projekt wstępny*. Lwów, 1922; por. też „Przegląd Prawa i Administracji", 1922, zesz. 4—6). W tymże roku, w trzeciem czytaniu, przez sekcję prawa karnego Kom. Kod. został uchwalony, w układzie podkomisji redakcyjnej, *projekt przygotowawczy części pierwszej k.k.* (teksty polski i francuski, Warszawa, 1922. Projekt ten ukazał się jako załącznik do Przeglądu Polskiego Ustawodawstwa Kryminalnego, 1922 rok, zesz. 1, Warszawa, 1923. W jęz. niemieckim ukazał się ten projekt w 1928 roku we Lwowie—Der Polnische Strafgesetzentwurf. Erster Teil). Równocześnie z projektem przygotowawczym i w temże wydawnictwie ukazał się *projekt odrębny* prof. Makowskiego, dotyczący części ogólnej. W związku z temi pracami, ukazał się w 1926 r. *projekt przygotowawczy części ogólnej k.k.* w opracowaniu prezydjum komisji prawa karnego Pol. Towarzystwa Ustaw. Krym. — D-ra A. Leżańskiego i D-ra Z. Piernikarskiego (Warszawa). Powyższe prace dotyczyły części ogólnej k.k. Projektów części szczególnej w odrębnych wydawnictwach ukazało się trzy. W 1926 roku ogłoszono drukiem *projekt wstępny części szczególnej k.k.*, opracowany z polecenia sekcji prawa karnego Kom. Kod. przez prof. W. Makowskiego (Kom. Kod. R. P., Nr. 19, t. IV, zesz. 1—Warszawa). Następnym zkolei jest *projekt wstępny części szczególnej k.k.*, opracowany przez redaktora głównego prof. J. Makarewicza (Kom. Kod. R. P., Nr. 18, t. IV, z. 2, Lwów, 1926). W wyniku dyskusji nad projektami prof. prof. Makarewicza i Makowskiego, uchwalony został w 1929 r. *projekt części szczególnej k.k.* w redakcji, przyjętej w pierwszem czytaniu przez sekcję prawa karnego Kom. Kod. W 1930 r. ogłoszono *projekt kodeksu karnego* w re-

Makarewicza. Kwestjonarjusz ten w punkcie 25-ym (dział „G“) zawiera pytanie: czy wprowadzić karę śmierci? W wyniku dyskusji nad tym punktem, odbytej w dniu 21 stycznia 1920 r., uchwalono większością 5 głosów (Krzymuski, Makarewicz, Mikłaszewski, Nowodworski, Prądzyński) przeciwko trzem (Makowski, Mogilnicki, Rappaport) wprowadzić karę śmierci do k. k. Na dwu następnych posiedzeniach wydziału karnego, nieobecni przy powyższem głosowaniu nad kwestją kary śmierci, Marek i Ettinger prosili o zaznaczenie w protokule ich oświadczeń, że są przeciwni karze śmierci, a Seyda—za karą śmierci. W ten sposób utworzyła się większość 6-ciu głosów za karą śmierci przeciwko 5-ciu (p. Protokuły, t. I., zesz. 1 str. 2, 21, 156, 178). Zgodnie z powyższą uchwałą, poszczególni referenci przy redagowaniu projektu k. k. wprowadzali karę śmierci do systemu karnego. Kara śmierci utrzymywała się w projektach do roku 1929 (poprzednio jedynie Makowski w projekcie od-

dakcji, przyjętej w drugiem czytaniu przez sekcję prawa karnego Kom. Kod. (Kom. Kod. R. P., Nr. 46, t. V, z. 2—Warszawa). W 1931 r. ogłoszono *projekt kodeksu karnego* w redakcji, przyjętej w trzeciem czytaniu przez tęże sekcję. (Kom. Kod. R. P., Nr. 56, t. V, z. 5, Warszawa, 1931).

Zestawimy postanowienia zawarte w powyższych wydawnictwach, a dotyczące kary śmierci.

PROJEKTY CZĘŚCI OGÓLNEJ KODEKSU KARNEGO.

PROJEKT (liczba artykułu)	K. śmierci jako kara zasadnicza	Podział na zbrodnie	Zbieg przestępstw	Utrata praw	Nieletni	Przedawnienie	Łagodzenie kary	Wykonanie kary śmierci
Projekt wstępny — Makarewicza 1922 . . .	44	31	39 § 1	52 53 60	75 (78 § 1)	88 89 91		
Projekt przygotow. cz. I k.k., 1922	38	26	34	44 (52)	69 (72 § 1)	81 82 84	59 § 1	
Projekt odrębny Makowskiego, 1922	20 [1]	—	—	38	—	44	30 § 3 31	
Projekt przygot. Leżańskiego i in. 1926 . .	32	14	28	45	64	72 73 75	51	
Projekt k.k., 1930 . . .	—	11	31	45 (49)	66 (69 § 1)	79 80 82	56 § 1	
Projekt k.k. 1931	35	11	31 § 2	45 (49 § 2)	16 § 4 (69 § 1)	82 83 85	56 § 1 16 § 4	36

[1]) Karę śmierci stosuje się tylko w czasie wojny lub w czasie trwania stanu wyjątkowego.

rębnym z 1922 r. ograniczył stosowanie kary śmierci do czasu wojny lub stanu wyjątkowego, w projekcie zaś części szczególnej z 1926 nie podał kary śmierci w liczbie sankcyj karnych za poszczególne przestępstwa). Dopiero w 1929 r. nastąpił przełom w tej kwestji. W czasie dyskusji nad projektem części szczególnej, większość członków sekcji skreśliła karę śmierci za przestępstwa z cz. szczególnej k. k. Mniejszość jednakże żądała wprowadzenia kary śmierci do art. 135 § 2 (zabójstwo z niskich pobudek, podstępnie lub w sposób okrutny). Ten stan rzeczy usankcjonował projekt k. k. z 1930 r., który nie wprowadził kary śmierci do kar zasadniczych (art. 35). Ale już w dn. 28 marca 1931 r, w III. czytaniu sekcyjnem przywrócono karę śmierci do art. 35 i umieszczono w projekcie k. k., ogłoszonym drukiem w 1931 roku.

Jeśli chodzi o porównanie przepisów części ogólnej k. k z 1932 r. z projektami Kom. Kod., to w niektórych postanowieniach różnice okażą się zasadnicze.

Co do *skutków skazania* przy karze śmierci, to Komisja Kod. powzięła uchwałę, że *niema* automatycznych skutków skazania (Protokuły, t. I., z. 3 str. 62, Kom. Kod., nr. 5, 1922). Wszystkie projekty dotychczasowe znały tylko fakultatywne skutki skazania. (K. k. z 1932 roku wprowadza automatyczne skutki skazania przy karze śmierci).

Projekty *przy zbiegu przestępstw* dopuszczały wymierzenie obok kary śmierci również kary grzywny (por. też Uzasadnienie cz. ogólnej k. k.—Kom. Kod., nr. 47, t. V., z 3, str. 49—Warszawa, 1930). (K. K. z 1932 r. nie pozwala na wymierzenie obok kary śmierci innej kary zasadniczej).

Projekt kod. kar. z 1931 r. wprowadzał względem nieletnich do lat 21 i względem osób ponad 70 lat instytucję *obligatoryjnego nadzwyczajnego łagodzenia* kary śmierci na więzienie ponad 5 lat (art. 16 § 4). (K. k. z 1932 r. nie zna tego rodzaju postanowienia).

PROJEKTY CZĘŚCI SZCZEGÓLNEJ KODEKSU KARNEGO.

PROJEKT (liczba artykułu)	Kara śmierci przewidziana jest za zdradę stanu	zabójstwo
Projekt wstępny—Makowskiego, 1926	—	—
Projekt wstępny—Makarewicza, 1926	86	181 § 2
Projekt cz. szczególnej, 1929 (I czytanie) A.	—	—
Projekt k.k. 1930 (II czytanie) . . .	—	—
Projekt k.k. 1931 (III czytanie) . . .	—	223 § 2

A. Opinja mniejszości żądała obłożenia karą śmierci przestępstwa z art. 135 § 2 (zabójstwo z niskich pobudek, podstępnie lub w sposób okrutny).

W części szczególnej, ostatni projekt k. k. (1931 r.) przewidywał karę śmierci za przestępstwo zabójstwa. Z poprzednich projektów, tylko projekt Makarewicza z 1926 r. przewidywał ponadto karę śmierci za zbrodnię stanu.

POSTANOWIENIA K. K. B. PAŃSTW ZABORCZYCH.

Do dnia 1 września 1932 r. na obszarze państwa obowiązywały kodeksy karne b. państw zaborczych: k. k. ros. z 1903 r., k. k. niem. z 1871 r. i u. k. austrjacka z 1852 r. Wszystkie 3 kodeksy przewidywaly karę śmierci (k. k. ros.—art. 2, 3; k. k. niem.—§ 1; u. k. a.—§ 12)[1]). Ilość przestępstw, obłożonych karą śmierci zależała również od rodzajów postępowania karnego, które obecnie nie zostały zmienione. Pozatem zakres stosowania kary śmierci rozszerzały przepisy ustawy wprowadzającej[2]) do k. k. niem. (§ 4), lub przepisy przechodnie[3]) do k. k. ros. (art. 15).

Po uczynieniu odpowiednich podliczeń, otrzymujemy tabelę, ilustrującą możliwość wymierzenia kary śmierci przez sądy powszechne według k. k. b. państw zaborczych w zestawieniu z k. k. z 1932 r.

k.k.	w postępowaniu zwyczajnem	w postęp. zwycz. z art. 15 P. P. do k.k. lub § 4 ust. wprow.	w postęp. doraźnem	w post. dor. na obszarze stanu wojen. dochodzi	Razem w postęp. doraźnem na obszarze stanu wojennego
k.k. pol.[4]) 1932 r.	5 — 2,0%	—	22—8,9%	145—58,5%	162—65,3%
u.k. a.[5]) 1852 r.	7 — 3,1%	—	8—2,6%	65—25,5%	76—31,3%
k.k. niem. 1871 r.	2 — 0,7%	9—3,2%	20—7,1%	70—25,0%	96—34,2%
k.k. ros. 1903 r.	1 — 0,2%	15—2,8%	13—2,4%	168—31,7%	187—35,3%

[1]) Wśród postanowień części ogólnej zasługują na uwzględnienie przepisy, dotyczące *nieletnich*. Kodeksy karne b. państw zaborczych nakazywały obligatoryjnie zamianę kary śmierci na terminowe pozbawienie wolności względem nieletnich do ukończonych lat 20 (u. k. a. § 52), lat 18 (k. k. n. § 57), lat 17 (k. k. r.—art. 55). (K. k. z 1932 r. daje możność wymierzenia kary śmierci względem nieletnich po ukończeniu lat 17).

[2]) Kałużniacki—Ustawa Karna z 1871 r., Poznań—1921, str. 17.

[3]) Dekret z dn. 11.I.1919 r. (D. Pr. poz. 107—19).

[4]) Ponieważ inne kodeksy karne zawierają w sobie wykroczenia, a liczby względne obliczone są w stosunku do ogólnej ilości artykułów części szczególnej, dlatego do liczby artykułów części szczególnej k. k. z 1932 r. (201) dodałem 47 artykułów części szczególnej prawa o wykroczeniach (RPR. z 11.7.1932 r.—D. U. poz. 572—32).

[5]) Część szczególna u.k.a. z 1852 r. zawiera 411 paragrafów. Ustawa ta w niektórych paragrafach przewiduje tylko istotę przestępstwa w na-

W postępowaniu zwyczajnem najmniejsza (procentowo) ilość przestępstw, obłożonych karą śmierci, figuruje w k. k. pol. 2,0%, w k. k. ros. zwiększa się do 3,0%, w u. k. a. — do 3,1%, zaś w k. k. niem. dochodzi do 3,9%.

Jeśli zaś uwzględnić, że § 4 ustawy wprowadzającej przewiduje karę śmierci w postępowaniu zwyczajnem na obszarze stanu wojennego lub w czasie wojny, oraz pominąć art. 101 § 2, 102 k. k. pol., art. 108 k. k. ros., § 90 k. k. niem., § 67 u. k. a., w skład których to przestępstw wchodzi element wojny, to w postępowaniu zwyczajnem w *czasie pokoju* najmniejsza ilość przestępstw, za które można wymierzyć karę śmierci, figuruje w k. k. niem.—0.35%, k. k. pol.—1,2%, k. k. ros.—2,8%, u. k. a.—2,9%.

W postępowaniu doraźnem[1]) (RPR. z 19.3. 1928) można wymierzyć karę śmierci podług k. k. pol. z 22 artykułów, k. k. niem. — z 20 paragrafów, k. k. ros. — z 13 artykułów, zaś w/g u. k. a.—z 8 paragrafów. Zestawienie procentowe daje częściowo inną kolejność: k. k. pol.—8,9%; k. k. niem.—7,1%; u. k. a. — 2,6%; k. k. ros.—2,4%.

W postępowaniu doraźnem na obszarze stanu wojennego obłożonych jest karą śmierci w k. k. pol. 65,3% ilości przestępstw, k. k. ros.—35,3%, k. k. niem.—34,2% u. k. a.—31,3%.

Zestawimy przepisy k. k., przewidujące karę śmierci w postępowaniu zwyczajnem, według grup przestępstw.

GRUPY PRZESTĘPSTW	k. k. pol.	u. k. a.	k. k. niem.	k. k. ros.	projekt k. k. z 1931 r.
1. Przestępstwa polityczne . .	tak	tak		tak (art. 108)	
2. Przestępstwa, zagrażające bezpiecz. publicznemu . . .		tak			
3. Przestępstwa przeciwko życiu (zabójstwo — Mord) . .	tak	tak	tak (§ 211)		tak (223 § 2)

---

stępnych zaś sankcje karne. W zestawieniu liczbowem, liczby bezwzględne zawierają tylko istotę przestępstw. Przy obliczaniu zaś liczb względnych, musiałem do liczb bezwzględnych dodać odpowiednią ilość paragrafów, przewidujących sankcje karne dla danych przestępstw, gdyż liczba 411 zawiera w sobie i jedne i drugie (stąd stosunek liczb bezwzględnych był kolejno — 13 : 411, 11 : 411, 105 : 411, 129 : 411). Po uwzględnieniu zmian, poczynionych przez ustawodawcę polskiego, ilość artykułów w części szczególnej k. k. niem. wynosiła 280, w k. k. ros. — 529. RPR. z dn. 16.2.1928 r. (D. U., poz. 160 — 28, art. 25 p. 9 i art. 26) wprowadziło karę śmierci do § 67 u. k. a. i do § 90 k. k. niem.

[1]) Co do rozszerzenia stosowania kary śmierci w postępowaniu doraźnem, to są tutaj 2 ujęcia: albo ustawodawca uznaje, że dane poszczególne przestępstwa są nader niebezpieczne i dlatego grozi za nie śmiercią (w postępowaniu zwyczajnem lub doraźnem w czasie pokoju

Widzimy, że k. k. pol., między 2 stanowiskami krańcowemi (karania śmiercią za przestępstwa polityczne—k.k. ros. [1]), lub zabójstwo—k. k. niem. [2]) a ustawą karną austrjacką, zajął stanowisko pośrednie.

Reasumując powyższe, możemy spostrzec, że k. k. pol., w kwestji kary śmierci, zawiódł wszystkich tych, którzy pokładali nadzieje w pracach Kom. Kod., gdyż b. daleko odbiega od uchwał i postanowień tejże co do stosowania tego środka karnego [3]). Jeśli zaś chodzi o ustawodawstwo obowiązujące, to k. k. pol., w porównaniu z k. k. b. państw zaborczych, wykazuje ogromny wzrost represji karnej w używaniu praktycznem kary śmierci, co zresztą leżało w intencji rządu [4]), ogłaszającego tego rodzaju przepisy prawne.

---

konkretyzowane są poszczególne przestępstwa albo ustawodawca zwraca tylko uwagę na wysokość przewidzianej w k. k. kary, bez zastanawiania się nad istotą tych przestępstw (w postępowaniu doraźnem na obszarze stanu wojennego jedynie wysokość kary daje podstawę do uważania danego przestępstwa za niebezpieczne).

Pozatem należy zwrócić uwagę na okoliczność, ze w związku z coraz szerszem stosowaniem kary śmierci, ulegają skróceniu i uproszczeniu instytucje proceduralne, oraz, że w postępowaniu doraźnem kara śmierci występuje jedynie w formie sankcji bezwzględnie określonej.

[1]) W Rosji kara śmierci za przestępstwa pospolite została zniesiona w 1754 r. (za panowania Elżbiety). Od tego czasu karą śmierci były obłożone przestępstwa polityczne; do tego doszły w 1832 r. przestępstwa w związku z kwarantanną. W Zwodzie Zakonów z 1832 r. karą śmierci były zagrożone przestępstwa polityczne, w k. k. z 1845 r.—przestępstwa polityczne i w związku z kwarantanną, w k. k. z 1903 r. przestępstwa polityczne. Również obecnie w Z. S. R. R. karą śmierci są zagrożone przeważnie przestępstwa polityczne.

[2]) Również dotychczas w Niemczech utrzymuje się to stanowisko. Ostatni projekt rządowy z 1927 r., jak i poprzednie liczne projekty, przewidują w części szczególnej karę śmierci tylko za zabójstwo.

[3]) Niech o tem też świadczą słowa prezesa sekcji prawa karnego Kom. Kod.—prof. Makarewicza, który, omawiając środki karne w ostatnim projekcie k.k., pisze: „O karze śmierci niema co wspominać, bo stosowanie jej (przy kwalifikowanem umyślnem uśmierceniu) będzie niezwykle rzadkie“—por. Zasady polskiego k. k.—Ruch prawniczy, ekonom. i socjologiczny, 1932, II kwartał, str. 46 — a tymczasem przepisy obowiązujące tak hojnie szafują karą śmierci.

[4]) Por. sprawozdania prasowe o zamierzeniach rządu co do wydania specjalnego dekretu o wzmożeniu represji i sankcyj karnych (p. Trzy dekrety — „Tog“, Wilno, dn. 9.6.1932 r.); por. też art. 24 R. P. R. z dnia 11. 7. 32 r. (D. U. poz. 573/32) poddający większą, niż dotychczas, ilość przestępstw pod orzecznictwo sądów doraźnych.

GIERC CZARNY.

Z zagadnień praktyki sądów polubownych

Zabezpieczenie powództwa i klauzula dobrowolnego wykonania w zapisie na sąd polubowny.

„Sprawy sądownictwa polubownego są dziś na porządku dziennym wszystkich krajów cywilizowanych. Uwaga reformatorów procedury cywilnej jest zwrócona w kierunku reorganizacji arbitrażu w Polsce, w Niemczech, we Francji, w Anglji, w Stanach Zjednoczonych i wielu innych krajach. Arbitrażowi poświęcają coraz to więcej miejsca zarówno teoretycy prawa, jak i prawnicy, traktujący zagadnienie z punktu widzenia praktycznego", mówi polski badacz sądownictwa polubownego, autor niedawno ogłoszonej obszernej rozprawy na ten temat,[1]) i dalej: „W ostatnich czasach sądy polubowne zyskują olbrzymie rozpowszechnienie i cieszą się wielką popularnością w sferach gospodarczych"[2]). „Z całą pewnością twierdzić można, że ruch w kierunku sądownictwa polubownego będzie się nadal potęgował... Umocnienie i rozbudowa sądownictwa polubownego odciąży w dużym stopniu sądy państwowe i da duże korzyści rozwojowi ekonomicznemu kraju"[3]).

Wobec aktualności tego tematu, szczególnie w związku ze zbliżającem się wprowadzeniem w życie Kodeksu Postępowania Cywilnego, uważamy na czasie poruszenie niektórych zagadnień, przez praktykę sądów polubownych wysuwanych.

I.

W każdym sporze stronom chodzi nie o teoretyczne rozwiązanie tegoż, lecz o osiągnięcie celu ostatecznego—o realizację uznanych przez wyrok sądu roszczeń; uzyskać korzystny wyrok i tytuł wykonawczy jeszcze nie zawsze znaczy sprawę wygrać, niekiedy to znaczy wręcz odwrotnie, jak nie paradoksalnie to brzmi—bo stratę kosztów i energji. Droga, prowadząca od wytoczenia powództwa do osiągnięcia ostatecznego efektu, jest dość długa, w sądach państwowych liczy nierzadko lata, a najbardziej uciążliwym często odcinkiem jej, stanowiącym o wartości innych, już przebytych etapów, jest odcinek, prowadzący do realizacji wyroku po jego zapadnięciu. Oto motywy, które powodują, iż strony dążą do skrócenia tego odcinka, często za cenę pewnych ofiar, poświęcenia części

---

[1]) Dr. Roman Kuratowski. Sądownictwo polubowne. Studjum teoretyczne i praktyczne. Warszawa, 1932, str. 235—236. Praca ta przedtem została wydrukowana w Roczniku Prawniczym Wileńskim, rok 1931.

[2]) Ibid, str. 5.

[3]) Ibid, str. 241—242.

wygranej gwoli zamiany abstrakcyjnego prawa na prawo realne. Oto przyczyny, które powodują, iż w postępowaniu przed sądem polubownym—postępowaniem z reguły dość szybkiem—strony dążą do takiegoż szybkiego wykonania wyroku tego sądu, bez potrzeby ubiegania się do przymusu i pomocy organów wykonawczych państwowych; chcą w ten sposób dobroczynne skutki postępowania polubownego rozciągnąć i na ten ostatni odcinek drogi procesowej. Toteż napotykamy w praktyce sądów polubownych, iż strony wywierają nacisk na skład ich, czyniąc zeń organ wykonania swego wyroku; nie odróżniają przytem strony, a niekiedy i sam sąd, linji demarkacyjnej, dzielącej sąd polubowny, jako organ sądowy, stworzony przez prawo i umowę stron ad hoc dla rozstrzygnięcia pewnego sporu, korzystający w tym celu z delegacji władzy państwowej, od organów wykonawczych, obdarzonych funkcjami, których ustawodawca umyślnie sądowi polubownemu nie udzielił. Napotykamy nierzadko wypadki, gdzie strony składają sądowi polubownemu dokumenty, stwierdzające pewne prawa stron, które stanowią przedmiot sporu — weksle, czeki, akcje i inne papiery wartościowe, lub składają do dyspozycji sądu polubownego sumy pieniężne, upoważniając sąd polubowny do wydania tych dokumentów lub pieniędzy stronie wygrywającej lub do podziału między strony, zgodnie z treścią wyroku, bez dalszych formalności; inaczej mówiąc — upoważniają do wykonania wyroku. Zdarza się także, iż składają tytułem zabezpieczenia powództwa weksle kaucyjne, które arbitrzy mają wypełnić zgodnie z treścią wyroku i wydać stronie wygrywającej; składają dokumenty, stwierdzające prawo jednej strony do świadczeń perjodycznych, a przytem prawa, należące do jednej ze stron, przenoszą na drugą za pomocą indosu lub cesji w celu wydania stronie wygrywającej.

Życie, poszukujące dróg praktycznych i krótkich, znalazło jeszcze jedno wyjście dla uproszczonego wykonania wyroków sądów polubownych. Otóż, w praktyce spotykamy, iż strony składają objekty sporu lub zabezpieczenie pieniężne albo innego rodzaju wartości osobie trzeciej, korzystającej z ich zaufania, która zgadza się naskutek umowy ze stronami wykonać wyrok sądu polubownego niezwłocznie po jego zapadnięciu zgodnie z jego treścią.

Zjawiska powyższe nie trafiają pod rozpoznanie sądów państwowych, ponieważ sprawa w takich wypadkach ostatecznie likwiduje się w postępowaniu polubownem; niezawsze znajdują wyraz i w aktach sprawy, wobec tego, że ustawa nie wymaga od sądu polubownego obowiązkowego prowadzenia protokułu.

Jak się ma ustosunkować myśl prawnicza i praktyka do tych zjawisk? Czy przejść nad niemi do porządku dziennego, jako nad nieformalnem działaniem stron, na swoje własne

ryzyko uprawianem, jako medjatorstwem, przez prawo nieuregulowanem, które prawo i prawników nie interesuje,— czy też pomóc stronom, szukającym poomacku dróg nowych, znaleźć formy prawne dla ich dążeń i owe strumienie podziemne wyprowadzić na powierzchnię, a ścieżki, co realne potrzeby życia wyżłobiły, włączyć do szerokiej sieci dróg prawnych, legalnych? Uważamy, iż zbycie ze strony prawników tej kwestji w sposób pierwszy byłoby niesłusznem.

Powstaje pytanie: jakie konsekwencje prawne dla stron wytwarza ich postępowanie, wyżej opisane?

Odpowiedź na to pytanie związana jest z kwestjami zabezpieczenia powództwa w postępowaniu polubownem i dobrowolnego wykonania wyroków sądów polubownych, do których to kwestyj przechodzimy.

II.

Kwestja zabezpieczenia powództwa, jak większa zresztą część kwestyj, związanych z postępowaniem przed sądem polubownym, jest bardzo mało wyświetlona. Pobieżnie też, w kilku słowach, porusza tę kwestję Kuratowski w cytowanej pracy. Pod rządem ustaw, pozwalających uzyskać sądowe zabezpieczenie bez wytaczania procesu merytorycznego, strony nie są pozbawione możności zyskiwania zabezpieczeń powództw przed sądem poludownym[1]). Lecz nasze procedury takiego zabezpieczenia powództwa przed wytoczeniem procesu nie dopuszczają.

Z procedur dzielnicowych o zabezpieczeniu powództwa przed sądem polubownym wspomina procedura rosyjska, pozwalając w art. 1371 stronom na umieszczenie w zapisie warunku o zabezpieczeniu powództwa, jak również warunku o karze wadjalnej i innych, z prawem niebędących w niezgodzie. Procedura ta ma na myśli tylko dobrowolne ustanowienie zabezpieczenia przez strony, a nie przymusowe z udziałem komornika. Kodeks postępowania cywilnego nie mówi o treści zapisu prócz tego, iż „w zapisie oznaczyć należy dokładnie przedmiot sporu, bądź stosunek prawny, z którego spór wynikł lub wyniknąć może (art. 487)"; treść ta więc ograniczona jest wyłącznie granicami zdolności stron do samodzielnego zobowiązywania się (art. 486). A w tych granicach leży niewątpliwie i prawo stron do włączenia do treści zapisu klauzuli o zabezpieczeniu powództwa oraz o karze wadjalnej. Ustawa rosyjska nic nie mówi o formie zabezpieczenia powództwa przed sądem polubownym, natomiast jasno wskazuje rodzaje zabezpieczenia w postępowaniu przed sądem państwowym, jak również wypadki, w jakich się stosuje (art. 595, 602 i nast. U. P. C.). Nie znaczy to, że zabezpieczenie może mieć miejsce

---

[1]) Kuratowski—ibid, str. 111.

tylko w tej samej formie, co w sądach państwowych; sądy polubowne według prawa naszego, w odróżnieniu od francuskiego, nie są obowiązane stosować w swem postępowaniu przepisy procedury cywilnej; podstawy zaś zabezpieczenia powództw w postępowaniu przed sądami państwowemi i polubownemi są różne: w pierwszym wypadku—uznanie sądu niezależnie od zgodnej woli stron i przepis prawa, nakazujący w pewnych wypadkach sądowi zabezpieczenie na wniosek strony (art. art. 125, 595 U. P. C.); w drugim wypadku podstawą służy zgodna wola stron; toteż formy i sposoby tego zabezpieczenia są bardziej różnorodne i bardziej elastyczne niż te, które przewidziane są w ustawie. Gdyby strony tylko upoważniły w zapisie sąd polubowny do wyniesienia postanowienia o zabezpieczeniu powództwa, nie wskazując sposobu do tego, sąd polubowny miałby po wysłuchaniu wniosku powoda wskazać samodzielnie sposób ten w swoim wyroku, jeżeli uznałby zabezpieczenie wogóle za potrzebne: inaczej bowiem sąd państwowy przy wydaniu tytułu wykonawczego nie mógłby zabezpieczyć wykonania wyroku.

W każdym razie jest niewątpliwem, że sąd polubowny w toku postępowania, przed wyniesieniem wyroku, nie może wydać żadnych postanowień o przymusowem zabezpieczeniu powództwa; chociaż Kodeks Postępowania Cywilnego mówi, iż „o wykonanie czynności, której sąd polubowny nie jest mocen przedsięwziąć, sąd ten zwraca się do sądu grodzkiego, w którego okręgu czynność ta ma być wykonana" (art. 502, par. 2), to jednak z porównania treści paragrafu 2-go z treścią par. 1-go i 3-go tegoż artykułu wynika, iż ustawodawca miał tu na myśli wyłącznie postępowanie dowodowe.

Wprawdzie wyrok sądu polubownego jest ostateczny i zarówno ustawy dzielnicowe rosyjska i pruska, jak i Kodeks Postępowania Cywilnego nie przewidują apelacji od tych wyroków; wyjątek stanowi procedura austrjacka, pozwalająca stronom ułożyć się, że wyrok można zaskarżyć do wyższej instancji polubownej, więc wyrok sądu polubownego jest natychmiast wykonalny; jednak praktycznego znaczenia nabiera to zabezpieczenie, gdy naprz. wyrokiem ustalone zostały perjodyczne świadczenia jednej strony na rzecz drugiej, lub gdy wykonanie wyroku wymaga dłuższego czasu.

W wypadku, kiedy strony umawiają się między sobą również co do formy zabezpieczenia, formy te mogą być, jak wskazaliśmy wyżej, bardzo różnorodne; mogą strony złożyć nietylko dokumenty i papiery wartościowe, czy też zabezpieczyć roszczenia przeciwnika kaucją pieniężną lub hipoteczną,— lecz również postawić do dyspozycji sądu towary i inne objekty. Mogą strony, co też spotykamy w rzeczywistości, zabezpieczyć roszczenia powoda lub wzajemne przez postawienie przedmiotu sporu do dyspozycji osoby trzeciej lub osób trze-

cich, które zobowiązują się na zasadzie osobnej umowy ze stronami do wydania złożonego zabezpieczenia stronie lub stronom, zgodnie z treścią wyroku. W tym wypadku zabezpieczeniem może służyć i cały kompleks interesów (stosunków prawnych), naprz. przedsiębiorstwo w ruchu. Ten ostatni wypadek jednak nie odnosi się do postępowania przed sądem polubownym w ścisłem tego słowa znaczeniu, a związany jest z dobrowolnem wykonaniem wyroku sądu polubownego, o czem mówimy niżej.

Ustawy proceduralne wszystkich trzech dzielnic, jak również Kodeks Postępowania Cywilnego, postanawiają, że strony same w zapisie określają tryb postępowania przed sądem polubownym, a w braku takiego układu określa ten tryb sam sąd według swego uznania (art. 1378 U.P.C., art. 587 proces. cyw. austr., art. 1034 proced. cyw. niem., art. 501 K.P.C.).

Toteż wyłącznie od woli stron zależy tak samo ustanowienie zabezpieczenia, jak i określenie jego form i sposobu jego użycia po zapadnięciu wyroku. Inaczej jest w procedurze francuskiej, która poddaje całe postępowanie przed sądem polubownym ogólnym przepisom tej procedury, chyba że strony w układzie zwolniły sąd polubowny od tego.

Jak ma sąd polubowny postąpić z zabezpieczeniem, złożonem do jego dyspozycji? Przy przedstawieniu wyroku i akt sprawy sądowi państwowemu składa się do jego depozytu i zabezpieczenie lub załącza się je do akt sprawy, o ile ono się składa z weksli, czeków i innych dokumentów. Sąd państwowy, wydając tytuł wykonawczy zgodnie z treścią wyroku, tem samem nakazuje i wydanie zabezpieczenia. W razie zaś upoważnienia przez strony arbitrów lub osoby trzeciej do natychmiastowego wykonania wyroku, realizacja tegoż i rozporządzenie zabezpieczeniem należy do tych osób; o tem mowa dalej.

(D. c. n.).

Przegląd ustawodawstwa.

Dziennik ustaw Rzeczypospolitej Polskiej.

Nr. 57 poz. 554. *Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dn. 20 czerwca 1932 r.* zawiera jednolity tekst przepisów tymczasowych o kosztach sądowych, obowiązujących w okręgach Sądów Apelacyjnych w Warszawie, Lublinie i Wilnie.

Nr. 58, poz. 555. *Obwieszczenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dn. 24 czerwca 1932 r.* zawiera jednolity tekst ustawy o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia.

Na podstawie tej ustawy wydane zostały rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 2 lipca 1932 r. o po-

stępowaniu przy przyznawaniu i wypłacaniu zasiłków dla bezrobotnych (poz. 556), z dnia 2/VII. 1932 r. o sposobie ściągania wkładek na rzecz Funduszu Bezrobocia (poz. 557), z dnia 6/VII. 1932 r. w sprawie zwolnienia od obowiązku zabezpieczenia na wypadek bezrobocia niektórych kategorji robotników (poz. 558), z dn. 6 lipca 1932 r. w sprawie robotników sezonowych, podlegających obowiązkowi zabezpieczenia na wypadek bezrobocia (poz. 559).

Nr. 60, poz. 571—573. *Rozporządzenie Prezydenta z dn. 11 lipca 1932 r. 1) Kodeks Karny, 2) Prawo o wykroczeniach, 3) Przepisy wprowadzające Kodeks Karny i prawo o wykroczeniach.*

Nr. 61, poz. 576 — 577. *Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 lipca 1929 r. o stosunku służbowym pracowników przedsiębicrstwa „Polskie Koleje Państwowe, 2) o zaopatrzeniu emerytalnem pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" i o zaopatrzeniu pozostałych po tych pracownikach wdów i sierot oraz o odszkodowaniu za nieszczęśliwe wypadki.*

Pierwsze z tych rozporządzeń wprowadza zmiany do rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 8 lipca 1929 r., z których najważniejsze są: Minister Komunikacji upoważniony jest do zaliczenia służby na kolejach prywatnych i na kolejach państwowych w państwach obcych; potrącenia na rzecz P. K. P. z tytułu świadczeń w naturze, zaliczek, kar pieniężnych i t. p. wynosić mogą połowę uposażenia (łącznie z innemi potrąceniami z tytułu zajęć administracyjnych i sądowych), inne potrącenia nadal nie mogą przekraczać $^2/_5$ uposażenia. Orzeczenie Wyższej Komisji Dyscyplinarnej jest niezaskarżalne.

Rozporządzenie o zaopatrzeniu emerytalnem wchodzi w miejsce rozporządzeń z dn. 4/VII. 1929 r. i 3/IX. 1926 r. Zasługuje na podkreślenie przepis, że wdowa i sierota, pozbawione emerytury skutkiem skazania, odzyskują ją w razie darowania skutków skazania.

Nr. 62, poz. 580. *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 1932 r. o postępowaniu egzekucyjnem władz skarbowych.*

Rozporządzenie to, wydane na zasadzie Ustawy z dnia 10/III. 1932 o przejęciu egzekucji administracyjnej przez władze skarbowe oraz o postępowaniu egzekucyjnem władz skarbowych normuje tryb postępowania egzekucyjnego. Z pośród ważniejszych przepisów należy podkreślić: egzekucja musi być poprzedzona przez pisemne upomnienie na 14 dni przed jej rozpoczęciem; łącznie z zarządzeniem egzykucyjnem doręcza się odpis tytułu wykonawczego; dopuszczalna jest rewizja osobista; egzekucja może być zawieszona lub ograniczona, jeśliby powodowała ruinę gospodarczą i nie wdraża się, jeśli z egzekucji nie można uzyskać sumy wyższej od kosztów egzeku-

cyjnych; egzekucja w trybie administracyjnym dopuszczalna jest tylko z ruchomości i z wierzytelności, niezabezpieczonych hipotecznie, niektóre przedmioty są od egzekucji zwolnione.

Osoba trzecia, roszcząca prawo do zajętego mienia, obowiązana jest przedstawić urzędowi skarbowemu swoje zarzuty, w przeciwnym razie ponosi koszty sporu nawet w razie uwzględnienia powództwa.

Nr. 66, poz. 618. *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 8 lipca 1932 r.o hipotekach powiatowych w województwach wschodnich* **poz. 619.** *Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dn. 27 lipca 1932 r. Instrukcja dla powiatowych wydziałów hipotecznych w województwach wschodnich.* Rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 8/VII. 1932 r. rozciąga na ziemie wschodnie moc obowiązującą artykułów 11, 12, 22 i 23 prawa o przywilejach i hipotekach z dn. 6 sierpnia 1925 r. Prawo to stanowiło tytuł do zakładania hipotek dla drobnej własności ziemskiej i nieruchomości miejskich w miastach niewojewódzkich, na które prawo hipoteczne 1818 r. nie rozciągało się. Obowiązująca na ziemiach wschodnich ustawa hipoteczna dotyczy jednak wszystkich nieruchomości.

§ 1 Instrukcji hipotecznej przewiduje regulowanie hipotek i sporządzanie czynności hipotecznych w powiatowych wydziałach hipotecznych dla nieruchomości miejskich tych miast, w których niema Sądu Okręgowego, nieruchomości małej wartości tych miast, gdzie jest Sąd Okręgowy i nieruchomości wiejskich małej wartości. Ponieważ nie jest określone, jaka wartość ma być uważana za małą, nieruchomości będą mogły być hipotekowane dowolnie bądź w hipotece powiatowej, bądź w okręgowej.

Nr. 67 poz. 622. *Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 lipca 1932 r. o unormowaniu właściwości władz i trybu postępowania w zakresie administracji rolnictwa i reform rolnych* wprowadza zmiany właściwości władz w zakresie ochrony kultury rolnej, leśnictwa, łowiectwa, hodowli zwierząt, scalenia gruntów, znoszenia służebności, parcelacji i t. d. Znacznie rozszerzone są kompetencje Powiatowych Urzędów Ziemskich przy scaleniu, na które przeniesiony został szereg dotychczasowych uprawnień Okręgowych Urzędów Ziemskich i Okręgowych Komisyj Ziemskich. Okręgowe Komisje Ziemskie stają się instancjami odwoławczemi i orzeczenia ich są ostateczne.

Nr. 72, poz. 652. *Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej o zapobieganiu skutkom trudności płatniczej w rolnictwie* wprowadza odroczenie wypłat i postępowanie układowe dla gospodarstw rolnych, analogicznie do Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 23/XII. 1927 r. o zapobieganiu upadłości dla handlujących. Z ważniejszych różnic należy zaznaczyć: odroczenie wypłat rolnikom udzielane być może przez

Sąd Grodzki (o ile nieruchomość jest niehipotekowana), zarządcą sądowym gospodarstwa rolnego może być sam dłużnik; w tym wypadku Sąd ustanawia nadzorcę sądowego, do którego należy dozór nad prowadzeniem zarządu; odroczenie wypłat udziela się na rok gospodarczy i może być przedłużone na rok następny; zmiejszenie długów przy układzie zapobiegawczym nie jest ograniczone, jak również nie jest określony termin odroczenia ich lub rozłożenia na raty.

Nr. 72, poz. 665. *Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 sierpnia 1932 r. o zmianie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o rejestrowym zastawie rolniczym.* Najważniejszą zmianę stanowi to, że przedmiot zastawu nie podlega zajęciu egzekucyjnemu i nie może być wciągnięty do masy upadłościowej jego właściciela dla zaspokojenia żadnych wierzytelności, prócz należności z tytułu podatku gruntowego, majątkowego i przemysłowego.

Rozporządzenie to wprowadza pewne szczególne przepisy karne dla obszaru, na którym obowiązuje austrjacka ustawa karna z 1852 r. W chwili wejścia w życie tego rozporządzdnia (1 września b. r.), ustawa karna 1852 r. na obszarze Rzeczypospolitej już nigdzie nie obowiązywała, zachodzi więc tu widocznie przeoczenie ustawodawcy.

Nr. 72, poz. 656. *Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 23 sierpnia 1932 r. w sprawie zmiany rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 29 czerwca 1924 r. o lichwie pieniężnej* wprowadza wyjątki dla postępowania w sprawach o unieważnienie umów o korzyści majątkowe, przekraczające granice dozwolone. W sprawach tych Sąd może dopuścić dowód, nawet niepowołany przez strony i Sąd nie jest związany ustawowemi zasadami dowodowemi i orzeka według swobodnego przekonania i dopuszczalne jest przesłuchanie stron według art. 330—336 K. P. C.

Granicę dopuszczalnej stopy procentowej określa Minister Skarbu.

Nr. 73, poz. 661—663. *Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 23/VIII. 1932 r. 1) zmieniające niektóre przepisy prawa o ustroju Sądów powszechnych. 2) zmieniające niektóre przepisy postępowania karnego, 3) w sprawie upoważnienia władzy mianującej do przenoszenia Sędziów w stan spoczynku i na inne miejsce służbowe.* Przepisy powyższe zawierają ograniczenia kompetencji ogólnych zebrań Sądów i zawieszenie nieusuwalności sędziów Zmianom w K. P. K. poświęcamy osobny artykuł.

Nr. 74. poz. 664. *Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 23 sierpnia 1932 r. o pomocy bezrobotnym.* Rozporządzenie to tworzy Fundusz Pomocy Bezrobotnym i ustanawia na rzecz jego opłaty od kwitów komornianych, od żarówek i in. Na podstawie tego rozporządzenia wydane zostało

rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dn. 26 sierpnia 1932 r. o sposobie wymiaru, poboru, ściągania i kontroli opłat na rzecz Funduszu Pomocy Bezrobotnym.

Nr. 74, poz. 667. *Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 23 sierpnia 1932 r. o straży więziennej* reguluje organizację straży więziennej, stosunek służbowy jej funkcjonarjuszy i ich odpowiedzialność dyscyplinarną.

Nr. 74, poz. 669. *Rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 26 sierpnia 1932 r. o wprowadzeniu postępowania doraźnego* wymienia jakie przestępstwa, przewidziane w K.K. 1932 r. ulegają postępowaniu doraźnemu.

Orzecznictwo cywilne.

Niepoświadczenie trybem przepisanym podpisu na akcie innej osoby za niepiśmiennego czyni akt nieważnym.

Skoro powód żądanie swe opiera na umowie pisemnej, powołanie się na umowę ustną, poprzedzającą spisanie aktu na piśmie nie może być uznane, gdyż przez sporządzenie umowy pisemnej same strony stwierdziły, że porozumienie ustne nie spowodowało powstania stosunku umownego.

(Orzeczenie Izby I Sądu Najwyższego z dnia 20 kwietnia 1932 r. w sprawie Nr. C. 2045/31).

Z uzasadnienia:

Wyrokiem zaskarżonym Sąd Apelacyjny, uchylając wyrok Sądu Okręgowego, oddalił wytoczone w r. 1926 powództwo skarżącego o własność działki ziemi w pow. Brasławskim; jak wynika z ustaleń sądów merytorycznych i przebiegu procesu, skarżący dochodził gruntu rzeczonego na tej podstawie, iż G. W. za aktem „domowym" z dnia 7 stycznia 1919 r. sprzedał mu grunt, po zgonie zaś sprzedawcy w roku 1923 wdowa po nim i jego córka odmówiły sporządzenia aktu kupna sprzedaży na rzecz skarżącego.

Wbrew wywodom skargi kasacyjnej powoda, wniosek, na którym Sąd Apelacyjny oparł wyrok, zgodny jest z prawem i ustaloną judykaturą, skoro stwierdził Sąd, iż podpis na wspomnianym akcie z dnia 7 stycznia 1919 roku za niepiśmiennego G. W. innej osoby nie został poświadczony trybem przepisanym (art. 919, 708 w związku z art. 8 aneksu do uwagi 2-ej do art. 708 t. X cz. I Zw. Pr., art. 113 Ustawy Not.); według istotnej treści powołanych przepisów w braku wzmiankowanego poświadczenia, akt jest nieważny, nie ustala bowiem, iżby zawarta w akcie umowa była wyrazem woli niepiśmiennego.

Skoro skarżący żądanie swe opierał na umowie pisemnej z dn. 7 stycznia 1919 r., mógł Sąd zasadnie odrzucić powoła-

nie się skarżącego na umowę ustną, poprzedzającą spisanie aktu na piśmie, albowiem w tym stanie rzeczy nie może być uznane, iżby to ustne porozumienie stron nastąpiło. Skoro sporządzona została umowa na piśmie, to tem samem uznały strony swe poprzednie porozumienie ustne za niewystarczające do powstania stosunku umownego; wobec przytoczonego ustalenia mógł Sąd odrzucić zeznania świadków, iż G. W. mówił, że sprzedał skarżącemu wzmiankowany grunt, mógł również nie nadać znaczenia faktowi, iż za życia W., skarżący, szwagier W., mieszkając u niego, rzekomo posiadał grunt, a W. posiadania tego nie kwestjonował, skoro nie zostało ustalone, by skarżący objął grunt w posiadanie z umowy sprzedaży.

Postępowanie sądowe o wydanie duplikatu tytułu wykonawczego z wyroku zaocznego zawiesza bieg terminu, przewidzianego w art. 735 U. P. C.

(Orzeczenie Izby I Sądu Najwyższego z dnia 18 marca 1932 r. w spr. I. C. 1799/31).

Z u z a s a d n i e n i a:

W dn. 6 lutego 1930 r. Prokuratorja Generalna, działająca w imieniu Skarbu Państwa, wystąpiła przed Sąd Okręgowy z żądaniem wydania na podstawie art. 932 U. P. C. duplikatu tytułu wykonawczego wzamian zagubionego oryginału z wyroku zaocznego Sądu Okręgowego z dn. 28 marca 1927 r.

Sąd Okręgowy decyzją z dnia 3 listopada 1930 r. żądanie to oddalił, a Sąd Apelacyjny, do którego odwołała się Prokuratorja Generalna, skargę incydentalną pozostawił bez uwzględnienia z założenia, że w ciągu trzech lat od daty wydania rzeczonego wyroku nie żądano jego wykonania, wobec czego z mocy art. 735 U. P. C. utracił on moc prawną.

Skarga kasacyjna Prokuratorji Generalnej zarzuca Sądowi Apelacyjnemu obrazę art. 711, 735 i 932 U. P. C. przez pominięcie okoliczności, iż stosunek stron należy określać podług daty zgłoszenia żądania do Sądu, nie zaś w dacie wydania postanowienia sądowego, Prokuratorja zaś Generalna wystąpiła o wydanie duplikatu tyłułu wykonawczego przed upływem trzyletniego terminu.

Zgodnie z art. 932 U. P. C. w razie zagubienia oryginału tytułu wykonawczego, zabrania jego posiadaczowi lub zniszczenia wydaje się duplikat, lecz jedynie z decyzji Sądu, powziętej po wezwaniu i wysłuchaniu strony przeciwnej; gdy więc niemożność wykonania wyroku zaocznego, która wynikła z powodów, o których mowa w art. 932 U. P. C., zależna jest następnie nietylko od mniej lub więcej sprawnego działania Sądu przy wydaniu duplikatu, lecz również od dobrej woli strony przeciwnej, która może w drodze skarg i bezpodstaw-

nych dowodów przeciągać postępowanie sądowe właśnie w celu spowodowania upływu terminu, przewidzianego w art. 735 U. P. C., uznać należy, iż postępowanie sądowe o wydanie duplikatu tytułu wykonawczego zawiesza bieg tego terminu.

Skoro Prokuratorja Generalna zgłosiła w przypadku swe żądanie przed upływem trzyletniego terminu, nie mógł Sąd Apelacyjny oddalić jej żądania z tej jedynie racji, że postanowienie sądowe zapadło już po upływie tego terminu; nadto pominął Sąd Apelacyjny okoliczność, iż termin, ustanowiony w art. 735 U. P. C., rozpoczyna bieg nie od daty ogłoszenia wyroku, lecz od daty jego uprawomocnienia się, chyba że został opatrzony rygorem tymczasowej wykonalności, gdyż przedtem nie mógł być wykonywany; jaki zaś z tych wypadków zachodzi w sprawie niniejszej, Sąd Apelacyjny nie wyjaśnił;

z tych zasad Sąd Najwyższy zaskarżoną decyzję Sądu Apelacyjnego w Wilnie z powodu obrazy art. 735 U. P. C. uchylił.

Ust. 2 art. XVII Traktatu Ryskiego dotyczy wyłącznie stosunków prawnych, powstałych do dnia podpisania tego traktatu.

(Orzeczenie Izby I Sądu Najwyższego z dn. 10 maja 1932 r. w sprawie Nr. I. C. 491/32).

Z uzasadnienia:

Sąd Najwyższy zważył, że kurator nad majątkiem zaginionego P. K. wytoczył powództwo przeciwko A. B. o uznanie za własność zaginionego K. placu w m. Grodnie i wyrugowanie z niego pozwanego, który wydzierżawił go na miesiące letnie od kuratora pod uprawę warzyw, a obecnie zwrócić go nie chce; Sąd Okręgowy powództwo uwzględnił, lecz Sąd Apelacyjny wyrok ten uchylił i postępowanie w sprawie na zasadzie ust. 2 art. XVII Traktatu Ryskiego umorzył, wskazując, że w sprawie jest poza sporem, iż P. K. b. nauczyciel gimnazjalny w Grodnie, opuścił kraj w 1915 r., ewakuując się do Rosji, gdzie w r. 1918 jeszcze przebywał w m. Kałudze, a przeto winien być poczytywany za obywatela państwa sowieckiego;— że pierwszy zarzut skargi kasacyjnej, dotyczący niedostatecznego uzasadnienia przez Sąd Apelacyjny wniosku, iż zaginiony K. jest obywatelem sowieckim, jest niesłuszny, skoro bowiem Sąd Apelacyjny ustalił, że K. przebywał w Rosji w czasie już po powstaniu państwa sowieckiego, a w sprawie nie zostało stwierdzone i nawet nikt na to nie powoływał się, aby K. władzy sowieckiej nie poddał się i wyjechał z Rosji, jako emigrant polityczny, miał Sąd Apelacyjny należytą podstawę do wniosku, iż K. stał się obywatelem sowieckim; że natomiast słuszny jest zarzut, iż Sąd Apelacyjny nie rozważył powołania się powoda, że stosunek prawny między pozwanym

a K., reprezentowanym przez kuratora, powstał już po zawarciu Traktatu Ryskiego, a więc przepis ust. 2 art. XVII tego Traktatu, oddający rozstrzyganie spraw Mieszanej Komisji Rozrachunkowej, nie może tu mieć zastosowania; kurator nad majątkiem zaginionego K. twierdził, że pozwany ma w swojem korzystaniu sporną ziemię na zasadzie umowy dzierżawy, którą zawierał co rok z kuratorem (wyznaczonym przez Sąd w 1924 roku), i Sąd Okręgowy tę okoliczność uznał za ustaloną, Sąd Apelacyjny zaś, nie odrzucając jej i wogóle nie wypowiadając się w kwestji, kiedy powstał między stronami stosunek prawny, mimo to zastosował do przypadku ust. 2 art. XVIII Traktatu Ryskiego, dotyczący tylko stosunków prawnych, powstałych do dnia podpisania Traktatu Ryskiego;

z tych zasad Sąd Najwyższy zaskarżoną decyzję Sądu Apelacyjnego w Wilnie z powodu obrazy art. 339 i 711 U. P. C. uchylił i sprawę do ponownego rozpoznania temuż Sądowi w innym składzie Sędziów przekazał.

Uprawnienie instytucyj kredytu długoterminowego do ujawnienia w wykazie hipotecznym przerachowania wierzytelności na ich jednostronny wniosek dotyczy tylko wierzytelności już zabezpieczonej i wpisanej do wykazu, nie obejmuje natomiast przypadku, gdy samo istnienie wierzytelności nie jest stwierdzone wpisem hipoteczym

(Orzeczenie Izby I Sądu Najwyższego z dn. 29 kwietnia 1932 roku w spr. I C 2090/31).

W myśl § 49 rozporządzenia z 14 maja 1924 r. o przerachowaniu zobowiązań prywatno-prawnych (D. U. Nr. 30 poz. 213 z 1925 r.) instytucje kredytu długoterminowego mogą na swój wniosek jednostronny ujawnić w wykazie hipotecznym wynik przerachowania swojej wierzytelności bez potrzeby legitymowania się umową, ugodą lub orzeczeniem sądowem, o ile wniosek ten poparty jest poświadczeniem rządowego organu nadzorującego daną instytucję, przyczem nie stanowią przeszkody do zatwierdzenia takiego wniosku odmienne postanowienia ustaw hipotecznych. Przepis powyższy, jako wyjątkowy, nie może być rozciągany w drodze wykładni rozszerzającej na inne przypadki poza przerachowaniem wierzytelności, już zabezpieczonej i wpisanej do wykazu hipotecznego, nie obejmuje więc przypadku, gdy samo istnienie wierzytelności nie jest stwierdzone wpisem hipotecznym. Przeto na podstawie § 49 pomienionego rozporządzenia instytucja kredytu długoterminowego nie jest uprawniona do żądania, aby na jej jednostronny wniosek wciągnięta była do wykazu hipotecznego wierzytelność, jeżeli nie składa należytego dowodu, na którego podstawie wpis stosownie do przepisów Ust. Hip. mógłby być dokonany (art. 48 Ust. Hip. Z. W.) takim zaś dowodem nie jest decyzja instytucji kredytu długoterminowego.

KRONIKA.

Wynagrodzenie adwokata w zależności od wyniku sprawy. Naczelna Rada Adwokacka na posiedzeniu w dniu 25 czerwca 1932 r. rozważała kwestję, czy umowa o dodatkowe honorarjum, zależne od wyniku sprawy, uznana być może za dopuszczalną.

Po zapoznaniu się z opinjami Rad Okręgowych w Łucku, Lublinie i Warszawie Naczelna Rada Adwokacka rozważyła, co następuje:

Obowiązujące na obszarze działania St. T. P. P. P. przepisy prawne nie zawierają wyraźnych wskazań, bezwzględnie zabraniających umów de palmario i de quota litis. Istniejące w ustawodawstwie francuskim zakazy oparte są na bezwzględnem wyłączeniu dochodzenia honorarjum adwokackiego w drodze sądowej oraz na tej podstawie, że pactum de quota litis nie odpowiada godności adwokata i jako sprzeczne z art. 1597 Kod. Cyw. jest nieważne (zob. Applenton Nr. 236,—*Payen et Duveau* Nr. 455, 456).

Natomiast, zarówno art. 1 przepisów tymczasowych z dn. 8 lutego 1919 r. o wynagrodzeniu adwokatów jak i art. 13 St. T. P. P. P. uznają ważność umów o honorarjum, przyczem, zgodnie z ustaloną praktyką Rad Adwokackich, sądowe dochodzenie należności z tego tytułu jest dopuszczalne jedynie pod warunkiem uzyskania zgody organów korporacyjnych.

W orzecznictwie korporacyjnem nie ustalił się dotychczas jednolity pogląd na określanie honorarjum, w zależności od wyniku sprawy. Co się tyczy spraw cywilnych, w praktyce Rady Adwokackiej w Warszawie przeważa pogląd, zgodnie z którym uzależnienie wypłaty honorarjum od wyniku procesu wówczas uznane być może za niedopuszczalne, gdy honorarjum, w tym trybie określone, jest zbyt wygórowane; przeto odstąpienie od ogólnie przyjętej normy 10% wartości sporu może być usprawiedliwione jedynie w szczególnych okolicznościach (Por. Sprawozdanie Rady Adwokackiej w Warszawie za r. 1931/1932 str. 46 i orzeczenia dyscyplinarne, przytoczone w „Palestrze" T. V. str. 25, T. VII str. 323).

W sprawach karnych uzależnienie honorarjum od ewentualnego wyniku obrony nie powinno być dopuszczalne; nie odpowiada bowiem godności adwokata zastrzeganie wpływu wyroku karnego na wysokość honorarjum. Tego rodzaju umowy prowadzą do kolizji z obowiązkami adwokata, który, jako rzecznik prawa i słuszności, nie powinien w wykonywaniu swych funkcyj kierować się względami, sprzecznemi z dobrem publicznem (Art. 4 Statutu).

Przy ocenie dopuszczalności umów o zasadnicze lub dodatkowe honorarjum, zależnie od wyniku sprawy cywilnej, kierować się należy sprawdzianem słuszności wynagrodzenia

(niedopuszczalność nadmiernego i wygórowanego honorarjum). W takim zresztą ukształtowaniu umowy — honorarjum może być sprawdzane i miarkowane przez organy korporacyjne.

W tym stanie rzeczy uznać należy:

1) w obronach karnych uzależnianie wysokości honorarjum od wyniku sprawy jest niedopuszczalne,

2) w sprawach cywilnych uzależnianie wysokości honorarjum od wyniku sprawy jest dopuszczalne,

3) przy umowach o honorarjum, uzależniających wysokość tegoż od wyników sprawy, organom korporacyjnym, tak jak i w innych przypadkach sporów o wysokość honorarjum, służy prawo miarkowania umówionego honorarjum, gdyby to istotnie było nadmierne.

Nowe wydanie Tomu X. cz. I Zw. Pr. Wkrótce ma wyjść z druku drugi tom prawa cywilnego obowiązującego na ziemiach wschodnich (t. X, cz. I pr. cyw. ros.), jako dalszy ciąg wydanej już w 1930 r. pracy J. Kozłowskiego i W. Szawłowskiego.

Drugi tom został opracowany przez sędziego W. Szawłowskiego; będzie on zawierać tezy z orzeczeń b. Senatu rosyjskiego i Sądu Najwyższego. Tezy z dotychczas ogłoszonych orzeczeń Sądu Najwyższego są opracowane do 1-go stycznia 1932 r.

Oprócz komentarzy tom drugi pracy tej podaje najniezbędniejsze w praktyce ustawy związkowe.

WOKANDA

spraw, wyznaczonych na posiedzenie jawne Izby Pierwszej Sądu Najwyższego

Na dzień 5 października 1932 r. o godz. 10 rano.

Nr. spr — SPRAWY:

1. 1307/32. Arona Fajertaga z Fajgą Gold i inn. o 450 zł. i eksmisję. Referent: Sędzia A. Stanisławski.
2. 2946/31. Marji Adamowej ze Skarbem Państwa o rozwiązanie umowy i eksmisję. Referent: Sędzia W. Kondratowicz.
3. 2947/31. Marji Orłowskiei ze Skarbem Państwa o rozwiązanie umowy i eksmisję. Referent: Sędzia W. Kondratowicz.
4. 2845/31. Grzegorza Abramuka p-ko Annie Pradko i inn. o prawo własności gruntu. Referent: Sędzia S. Suryn.
5. 1209/32. Hirsza Sztajnberga z Ickiem Rabinowiczem o eksmisję. Referent: Sędzia A. Stanisławski.
6. 3010/31. Kazimierza Smogorzewskiego z Marją Stechą o przyznanie prawa własności. Referent: Sędzia W. Kondratowicz.
7. 3069/31. Juljany Pawłowskiej i inn. z Adamem Zawistowskim o prawo własności do spadku. Referent: Sędzia S. Suryn.
8. 1554/32. Józefa Jakobsfelda z Moszkiem Borensztejnem o eksmisję. Referent: Sędzia A. Stanisławski.

9. 751/32. Jana i Olgi Lange p-ko Janowi Bergerowi o wyłączenie z nieprawnego posiadania. Referent: Sędzia W. Kondratowicz.
10. 2443/31. Jefima i Archipa Nikitiuków p-ko Bazylemu Nikitiukowi o spadek. Refererent: Sędzia S. Suryn.
11. 1081/32. Szyfry Kestenberg p-ko Fajwlowi i Moszkowi Goldmanom o 900 zł. i eksmisję. Referent: Sędzia A. Stanisławski.
12. 970/32. Kazimierza Rogowskiego z Ewą Borowską o alimenty. Referent: Sędzia W. Kondratowicz.
13. 2776/31. Antoniny Okulikowej p-ko Michałowi i Teodorowi Dudkom o przyznanie prawa do majętności spadkowej. Referent: Sędzia S. Suryn.
14. 2987/31. Józefa Stelmackiego p-ko Elżbiecie Stelmackiej o przyznanie prawa do maj. spadkowej. Referent: Sędzia A. Stanisławski.
15. 3084/31. Anny i Szymona Pańków p-ko Dorocie Bezdel o odebranie z posiadania 6 dz. ziemi. Referent: Sędzia W. Kondratowicz.
16. 982/32. Ignacego Kapcewicza z Aleksandrem Morgajlikiem o przyznanie prawa własności. Referent: Sędzia S. Suryn.

Na dzień 11 października 1932 r. o g. 10 rano.

SPRAWY:

1. 2991/31. Józefa Hlebowicza p-ko Marjannie vel Marcie Waszkielewiczowej i inn. o prawo własności do działki ziemi. Referent: Sędzia W. Kondratowicz.
2. 3014/31 Juljany Stećkowej p-ko Annie Poźniur i inn. o ziemię spadkową. Referent: Sędzia S. Suryn.
3. 3089/31. Skarbu Państwa p-ko Leokadji Górnickiej o czynsz dzierżawny i eksmisję. Referent: Sędzia W. Łukaszewicz.
4. 183/32. Eugenji Jakubowskiej p-ko Stanisławowi Odrowąż Szałatkowskiemu o rozwiązanie umowy. Referent: Sędzia W. Kondratowicz.
5. 2907/31. Filimona Haciuka p-ko Piotrowi i Melanji Haciukom o dopuszczenie do wspólnego posiadania. Referent: Sędzia S. Suryn.
6. 1218/32. Polskiego Tow. Składów Naftowych Sp. Akc. z Likwidatorem b. Rosyjskiego Tow. „Neft" o unieważnienie aktu kupna sprzedaży. Referent: Sędzia W. Łukaszewicz.
7. 2932/31. Harasima Omieljanowicza vel Jemieljanowicza o zatwierdzenie przez uchwałę wsi „Hniesiecze" tyt. własności na ziemię. Referent: Sędzia W. Kondratowicz.
8. 2881/31. Zofji Szendzikowej i inn. p-ko Antoniemu Kisielowi o wyłączenie z posiadania ziemi. Referent: Sędzia S. Suryn.
9. 2992/31. Jana Szweca p-ko Prokopowi Prytolukowi o ziemię. Referent: Sędzia W. Łukaszewicz.
10. 2923/31. Nauma Samojdiuka z Timoszem Samojdiukiem o ziemię. Referent: Sędzia W. Kondratowicz.
11. 2922/31. Marji Szeszko p-ko Mikołajowi Szeszko i inn. o dopuszczenie do wspólnego posiadania. Referent: Sędzia S. Suryn.
12. 1292/32. Marji Timoszczuk i inn. z Michałem Kozakiem o ziemię spadkową. Referent: Sędzia W. Łukaszewicz.
13. 2908/31. Konstantego Jasińskiego i inn. p-ko Leokadji I-v. Jasińskiej II-v Paszulewiczowej o zatwierdzenie w sprawach spadkowych. Referent: Sędzia W. Kondratowicz.
14. 3071/31. Pentelejmona Górala z Janem Jakobczukiem vel Sergiejczukiem o spadek. Referent: Sędzia S. Suryn.
15. 2860/31. Eljasza Iwaniuka z Gromadą b. wsi Łuniniec o wyłączenie z posiadania ziemi. Referent: Sędzia W. Łukaszewicz.

Na dzień 25 października 1932 r. o godz. 10 rano.

SPRAWY:

1. 3040/31. Mikołaja Murawjewa z Rywką-Szpryncą Lipszyci inn. o 83.333 zł. Referent: Sędzia W. Święcicki.
2. 1241/32. Emiljana i Dominiki Doskocz z Heleną Bruchniewicz i inn. o przyznanie prawa własności do działki ziemi. Referent: Sędzia S. Suryn.
3. 682/32. Izraela Sołowiejczyka i inn. p-ko Skarbowi Państwa o 2430 zł 11 gr. Referent: Sędzia W. Łukaszewicz.
4. 1351/32. Judki Werdygiera i inn. z Alfredem-Hugonem Stillerem i inn. o przerachowanie i zasądzenie 13.638 zł. 39 gr. Referent: Sędzia W. Święcicki.
5. 2972/31. Anny Bachurewicz p-ko Bazylemu Bachurewicz o prawo własności. Referent: Sędzia S. Suryn.
6. 2879/31. Judela Helina p-ko Piotrowi Abramowiczowi, kurat. nad mien. nieob. Z. i S. Abramowiczów o odebranie z posiadania 2 domów. Referent: Sędzia W. Łukaszewicz.
7. 2880/31. Judela Helina i inn. z Piotrem Abramowiczem, kurat. nad mien. nieob. Z. i S. Abramowiczów o rozwiązanie umowy kupna-sprzedaży. Referent: Sędzia W. Łukaszewicz.
8. 113/32. Andrzeja Grzybowskiego z Józefem Grzechnikiem o przerachowanie i zasądzenie sumy hipotecznej. Refererent: Sędzia W. Święcicki.
9. 2975/31. Piotra i Józefa Borysów p-ko Anastazemu Borysowi o prawo własności do ziemi. Referent: Sędzia S. Suryn.
10. 2942/31. Grzegorza Martyńczuka p-ko Glikierji Paciole o prawo własności do ziemi. Referent: Sędzia W. Łukaszewicz.
11. 3072/31. Anny Możdżerowej i inn. z Heleną Piotrowską i inn. o przyznanie prawa własności. Referent. Sędzia W. Święcicki.
12. 2989/31. Władysława Rodziewicza p-ko Katarzynie Markowskiej o ziemię. Referent: Sędzia S. Suryn.
13. 2974/31. Michała Szeszko i inn. ze Stefanją Songinową i inn. o pastwisko. Referent: Sędzia W. Łukaszewicz.
14. 58/32. Izaaka i Tauby Szelubskich z Marją Machlą o uznanie umowy za nieważną. Referent: Sędzia W. Święcicki.
15. 3037/31. Eleonory Szocikowej p-ko Tomaszowi Woronowiczowi o ziemię. Referent: Sędzia S. Suryn.
16. 1294/32. Kiryła Światoszczyka p-ko Janowi Bondiczowi o wyłączenie z nieprawnego posiadania ziemi. Referent: Sędzia W. Łukaszewicz

OBWIESZCZENIA.

Pisarz Hipoteczny przy Sądzie Okręgowym w Wilnie obwieszcza, że niżejwyszczególnione nieruchomości wywołane zostały do pierwiastkowego zaprowadzenia hipoteki:

Na dzień 15 stycznia 1933 roku.

1. Nieruchomość w mieście Trokach na przedmieściu „Widłówka" o powierzchni około 4 ha, należąca do Józefa Pawłowicza Nr. Hip. 12216.
2. Nieruchomość w mieście Wilnie przy ul. Ogińskiego pod Nr. 6-a powierzchni 1323 mtr. kw. nabyta przez Marję Ogińską od Tomasza Pieczury. Nr. Hip. 15242.
3. Osada włościańska-nadziałowa we wsi Piłałowce pod Nr. 2 gm. Trockiej pow. Wileńsko-Trockim. o powierzchni około 8 dziesięcin, należąca do Sory-Brajny Kaganówny i Szlomy Michelmana. Nr. Hip. 15053.

4. Nieruchomość w miasteczku Wielkich Solecznikach gm. Solecznickiej, pow. Wileńsko-Trockim przy ulicach Lidzkiej i Tatarskiej pod Nr. 57 o powierzchni 4108 mtr. kw. należąca do Icka Goldańskiego. Nr. Hip. 15235.
5. Nieruchomość w mieście Wilnie przy ul. Ułańskiej i Pionerskiej pod Nr. 37/1, powierzchni 1397 mtr. kw. nabyta przez Elżbietę Romosławską od Lidji Minakowej. Nr. Hip 15230.
6. Nieruchomość w mieście Wilnie przy ul. Mętnej pod Nr. 5, Mejszagolskiej pod Nr. 1 i Porzeczkowej pod Nr. 2, o powierzchni 1577 mtr. kw. należąca do Antoniny Kowalewskiej. Nr. Hip. 15233.
7. Nieruchomość w miasteczku Wielkich Solecznikach przy ul. Lidzkiej pod Nr. 57-a, o powierzchni 378 mtr. kw., należąca do Icka Goldańskiego. Nr. Hip. 15237.
8. Nieruchomość w miasteczku Wielkich Solecznikach przy ul. Lidzkiej pod Nr. 57-a. o powierzchni 1326 mtr. kw., należąca do Icka Goldańskiego. Nr. Hip. 15236.
9. Nieruchomość w mieście Wilnie przy ul. Antokolskiej pod Nr. 128-a, o powierzchni 13621 mtr. kw. i plac wieczysto czynszowy w mieście Wilnie przy ulicy Antokolskiej pod Nr. 128-c, o powierzchni 4729 mtr. kw. należące do Kazimierza Grużewskiego. Nr. Hip. 6200.
10. Nieruchomość w mieście Wilnie przy ul. Jasnej pod Nr. 31 o powierzchni 195,79 sąż. kw. czyli 891,25 mtr. kw. należąca do Julji z Juchniewiczów Ruegerowej. Nr. Hip. 15222.
11. Nieruchomość wieczysto czynszowa w mieście Wilnie przy ulicy Kalwaryjskiej pod Nr. 63, o powierzchni 782,50 sąż. kw. czyli 3562 mtr. kw. należąca do Szejny Furmanowej i Oszera Furmana. Nr. Hip. 15221.
12. Nieruchomość w mieście Wilnie przy ulicy Żórawiej pod Nr. 6, o powierzchni 965,35 mtr. kw. nabyta przez Wincentego Bohdanowicza od Feliksa Iwaszko. Nr. Hip. 15216.
13. Nieruchomość w mieście Wilnie przy ulicach Sierakowskiego pod Nr. 17 i Objazdowej Nr. 18, o powierzchni 6390,40 mtr. kw. należąca do Henryka Borewicza. Nr. Hip. 15205.
14. Nieruchomość w mieście Wilnie przy ulicy Bobrujskiej pod Nr. 10, o powierzchni 2762 mtr. kw. należąca do Marji Bartoszewiczowej. Nr. Hip. 15210.
15. Nieruchomość w mieście Wilnie przy ulicy Sołtańskiej pod Nr. 13, o powierzchni 2845 mtr. kw. należąca do Bronisława Smejlisa. Nr. Hip. 15195.

W oznaczonym terminie osoby interesowane winny zgłosić swoje prawa do tych nieruchomości w Kancelarji Wydziału Hipotecznego, Gmach Sądów przy ulicy Mickiewicza Nr. 36 pod skutkami prekluzji, przewidzianemi w art. 153 ust. hip. z r. 1919.

Wilno, dnia 21 września 1932 roku.

Pisarz Hipoteczny

przy Sądzie Okręgowym w Wilnie

(—) L. Sumorok.

Pisarz Hipoteczny przy Sądzie Okręgowym w Wilnie obwieszcza, że niżejwyszczególnione nieruchomości wywołane zostały do pierwiastkowego zaprowadzenia hipoteki:

Na dzień 16 stycznia 1933 roku.

1. Osada włościańska nadziałowa we wsi Ozierawo w gm. Bohińskiej pow. Brasławskim, powierzchni 13,08 ha należąca: prawo do połowy posiada Tadeusz Jefremow, do 1 dziesięciny — Szymon Umpierowicz i prawo do połowy reszty Jan Jefremow. Nr. Hip. 5402/B.
2. Osada włościańska nadziałowa w 5 sznurach we wsi Macuty, w gm.

i pow. Postawskim, powierzchni około 1 ha 8141 mtr. kw. nabyta przez Jana Miśnika od Adolfa Łowkisa. Nr. Hip. 5448/B.

3. Nieruchomość w m. Wilejce przy ul. Piłsudskiego pod Nr. 26, o powierzchni szerokości wzdłuż ulicy Piłsudskiego 10 sążni, a od granicy placu szkoły żydowskiej 1 sążeń i długości—od placu sukcesorów Icka Perłowa 10—1/2 sążni, a po linji posiadłości Icka Epsztejna 14 sążni 2 arszyny, nabyte przez Lejzora Kapłana od Girsza Ryjera. Nr. Hip. 5449/B.

4. Działka włościańska nadziałowa we wsi Ochobnia w gm. Hruzdowskiej pow. Postawskim, powierzchni około 4,54—1/2 dzies. stanowiąca własność Antoniego Daszczyńskiego w 1/2 części, Leona i Wawrzyńca Daszczyńskich w 1/2 części. Nr. Hip. 5450/B.

5 Osada włościańska nadziałowa we wsi Sielkowo gm. Hruzdowskiej pow. Postawskim, powierzchni 4 dzies. czyli 4,40 ha, nabyta przez Paulinę Hajdukowicz od Marji Krywickiej. Nr. Hip. 5451/B.

6. Osada włościańska nadziałowa we wsi Koziany w gm. Bohińskiej pow. Brasławskim, powierzchni około 3,48 ha, nabyta przez Aleksandra Macuka od Heleny Romanowskiej i Puliny Pawinicz. Nr. Hip. 5454/B.

7. Osada włościańska nadziałowa we wsi Packowicze w gm. Hruzdowskiej pow. Postawskim, ogólnej powierzchni około 7 dzies. nabyta przez Józefa Naumowicza od Pauliny Żuk. Nr. Hip. 5455/B.

8. Osada włościańska nadziałowa we wsi Kuropole w gm. i pow Postawskim, powierzchni 4 dzies. 1851 sąż. kw. czyli około 5 ha 2145 mtr. kw. stanowiąca własnośc Juljana Mukiela co do działki o powierzchni około 2 ha 6072—1/2 mtr. kw. oraz Konstantego Chatkiewicza co do działki o powierzchni 2 ha 6072—1/2 mtr. kw. Nr. Hip. 5456/B.

9. Nieruchomość w m. Brasławiu przy ul. 3 Maja pod Nr. 45, powierzchni 1008 mtr. kw. nabyte przez Marjana Goska od Teodozji Sokołowskiej. Nr. Hip. 5457/B.

10. Osada włościańska nadziałowa we wsi Daszki Postawskie, w gm. i pow. Postawskim, powierzchni 10—1/2 dzies. stanowiąca własność w 1/3 części — Walerego Bałożko, w 1/3 Jana Bałożko i w 1/3 — Barbary Bałożko. Nr. Hip. 5458/B.

11. Nieruchomość w m-ku Żodziszkach pow. Wilejskiego przy ul. Kopernika pod Nr. 1, powierzchni 24 dzies. stanowiąca własność 13/14 częściach—Emilji Holak i w 1/14 części—Agnieszki Holak wspólnie. Nr. Hip. 5461/B.

12. Nieruchomość w m. Mołodecznie przy ul. Zamkowej pod Nr. 38 powierzchni w/g planu 2 dzies. 2006 sąż. kw. czyli około 2 ha 9977 mtr. kw. nabyta przez Piotra Kretowicza od Włodzimierza Ganeckiego. Nr. Hip. 5462/B.

13. Nieruchomość wiecz.-czynsz. w m. Święcianach przy ul. Łyntupskiej pod Nr. 4, powierzchni w/g aktu nadawszego, po częściowej aljenacji około 59 sążn. kw., 65 sążn. kw., stanowiąca własność Chany Kowarskiej. Nr. Hip. 5464/B.

14. Nieruchomość w m. Smorgonie pow. Oszmiańskim przy ul. Wileńskiej pod Nr. 24, powierzchni około 105,86 mtr. kw. nabyta z licytacji przez Rachelę Liwszycową od Michała Magidsa. Nr. Hip. 15173.

15. Osada włościańska nadziałowa we wsi Polany pod Nr. 41 w gm. Polańskiej pow. Oszmiańskim, powierzchni około 6 dzies. nabyta przez Konstantego Ludkiewicza od Stefana i Aleksandra Zienkiewiczów. Nr. Hip. 15032.

16. Osada włościańska nadziałowa we wsi Świrszczyzna pod Nr. 6-a w gm. Solskiej pow. Oszmiańskim, powierzchni około 3,44 dzies. nabyta przez Władysława Jadziewicza od Urszuli Grodelowej. Nr. Hip. 15166.

17. Osada włościańska nadziałowa we wsi Świrszczyzna pod Nr. 6-b w gm. Solskiej pow. Oszmiańskim, powierzchni 3,44 dzies. nabyta przez Józefa Jadziewicza od Urszuli Grodelowej. Nr. Hip. 15166.

18. Nieruchomość w m. Dziśnie przy ulicach Cichej i Mickiewicza Nr. 8, powierzchni 978 mtr. kw. nabyta przez Wileński Bank Ziemski z licytacji, należące uprzednio do spadkobierców Icka i Nechamy Nejsztadtów. Nr. Hip. 11656.

W oznaczonym terminie osoby interesowane winny zgłosić swoje prawa do tych nieruchomości w Kancelarji Wydziału Hipotecznego w Wilnie, Gmach Sądów, ul. Mickiewicza Nr. 36, pod skutkami prekluzji, przewidzianemi w art. 153 Ust. Hip. z roku 1919.

Wilno, dnia 26 września 1932.

p. o. Pisarz Hipoteczny

(—) *Wł. Chodecki.*

Wydział Hipoteczny Wydziału Zamiejscowego w Lidzie Sądu Okręgowego w Wilnie obwieszcza, że niżejwyszczególnione nieruchomości wywołane zostały do pierwiastkowego zaprowadzenia hipoteki:

Na dzień 16 stycznia 1933 roku.

1. Osada włościańska nadziałowa we wsi Cepieniętach gm. Juraciskiej pow. Wołożyńskiego, składająca się z piętnastu oddzielnych działek gruntu-sznurów, łącznej powierzchni 1 ha 7755 mtr. kw. nabyta przez Malwinę Wojniczową od Genowefy Gojdziowej. Nr. Hip. 2648.
2. Nieruchomość w m. Lidzie przy ul. Wileńskiej Nr. 44-a, powierzchni 3 ha 1513 mtr. kw. na własnoćć Wulfa Kuszelewskiego i Chai Kuszelewskiej w równych częściach wspólnie, z których ta ostatnia otrzymała swoją połowę w drodze darowizny od Sory Kuszelewskiej.

W oznaczonym terminie osoby interesowane winny zgłosić swoje prawa do tych nieruchomości w Kancelarji Wydziału Hipotecznego w Lidzie, ul. Suwalska Nr. 74, pod skutkami prekluzji, przewidzianemi w art. 153 ust. hip. z roku 1919.

w/z Pisarz Hipoteczny
przy Wydziale Hipotecznym Wydziału Zamiejscowego
w Lidzie Sądu Okręgowego w Wilnie.

(—) *K. Kontowtt.*

Wydział Hipoteczny Sądu Okręgowego w Pińsku obwieszcza, że niżejwymienione nieruchomości wywołane zostały do pierwiastkowej regulacji hipoteki:

Na dzień 5 stycznia 1933 roku.

1. 7995. Nieruchomość wiecz.-czynsz. w Pińsku przy ul. Kościuszki Nr 57, o powierzchni 446 mtr. kw., nabyta przez Mowszę Morducha Goldmana od Ajzyka Goldmana.
2. 8002. Nieruchomość w Pińsku przy zbiegu ul. Prostej i Szczytowej 7/14 o powierzchni 816 mtr. kw., nabyte przez Jana i Jadwigę Puzdrowskich od Józefy-Kazimiery Dowbór.
3. 8003. Nieruchomość wiecz.-czynsz. w Pińsku przy ulicy Generała Listowskiego Nr. 43, o powierzchni 300 mtr. kw. należąca do Mowszy i Rywki małżonków Glejbermanów.
4. 1224/521. Nieruchomość w Pińsku przy ul. Wodociągowej Nr. 11, o powierzchni 2732 mtr. kw. nabyta przez Towarzystwo Braci L. i Al. Lourie w Pińsku od Olgi Madolińskiej.
5. 4963/2645. Reszta maj. ziem. Merlin, w gm Chorsk, pow. Stolińskim o powierzchni 2305 ha 1414 mtr. kw. przyjęta na własność Państwa Polskiego z posiadania byłego Banku Włościańskiego.
6. 8008. Nieruchomość w Pińsku przy ul. Rzemieślniczej Nr. 6, o powierzchni 765 mtr. kw. nabyta przez Edwarda Jezierskiego od Witolda Jezierskiego.

7. 8011. Działka ziemi rust. w urocz. „Wełłynka" przy wsi Dworce-Małe, w gm. Lemieszewicze, pow. Pińskim, o powierzchni około 1 ha 8026,12 mtr. kw. nabyta przez Aleksandra Kaweckiego od Jana Fiedorowicza.
8. 8012. Działka gruntu ornego ziemi rust. w urocz. „Sznur" przy wsi Dworce Małe, w gm. Lemieszewicze, pow. Pińskim, o powierzchni około 3960,24 mtr. kw. nabyte przez Eugenjusza Bylińskiego od Jana Fiedorowicza.

W oznaczonym terminie osoby interesowane winny zgłosić swoje prawa pod skutkami prekluzji

Pińsk, dnia 17 września 1932 roku.

Pisarz Hipoteczny

(—) S. Kwiatkowski.

Wydział Hipoteczny w Brześciu nad Bugiem Sądu Okręgowego w Pińsku obwieszcza, że niżejwymienione nieruchomości wywołane zostały do pierwiastkowej regulacji hipoteki:

Na dzień 25 lutego 1933 roku.

1/1315 Nieruchomość w Brześciu n/B. przy ul. Krzywej pod Nr. 41 powierzchni 406 mtr. kw. nabyta przez Stowarzyszenie pod nazwą „Związek Osadników" od Nechemji Berlina.

2/5595 Nieruchomość w Brześciu n/B. przy ul. Unji Lubelskiej pod Nr. 92 powierzchni 352 mtr. kw. nabyta przez Simę i Owsieja małż. Korenblumów od Szmula-Mejera Chaita.

3/5596 Część folwarku Czersk z dóbr Domaczewo, pow. Brzeskiego powierzchni około 312,75 ha nabyta przez Wileński Bank Ziemski z posiadania Pawła i Jana braci Łopatinów.

4/5599 Nieruchomość w Kobryniu przy ul. Traugutta pod Nr. 9 powierzchni 186 mtr. kw. należąca do Szoela i Chai-Brochy małż. Grosbaumów.

5/5601 Majątek ziemski Zaleszczyzna gminy i pow. Kobryński go powierzchni 73,5736 ha należący do Sergjusza Bułhakowa i Natalji Wołkowowej.

6/5603 Nieruchomość w Brześciu n/B. przy placu Rynkowym—Hale Targowe powierzchni 15,63 mtr. kw. nabyto przez Mojsza i Libę małż. Kaleka od Eli-Calka i Chai-Rochli małż. Siwer.

7/5606 Obszar scaleniowy wsi Hućki gminy i pow. Kobryńskiego o obszarze 210,9371 ha.

8/5607 Obszar scaleniowy wsi Kopyły, gminy Wierzchowickiej, powiatu Brzeskiego obszaru 723,7518 ha.

9/5608 Nieruchomość w Brześciu n/B. przy ul. Jasnej (Szkoła Powszechna) powierzchni 1798 mtr. kw. nabyta przez Gminę Miejską miasta Brześcia od Jefima Goszczaruka vel Gorszczaruka.

10/5623 Nieruchomość w Brześciu n/B. przy zbiegu ulic 3-go Maja i Kobryńskiej Nr. Nr. 62 i 62-1/28 powierzchni 421,02 mtr. kw. należąca do Konstantego Jakimowicza.

W oznaczonym terminie osoby interesowane winny się zgłosić pod skutkami prekluzji.

m. Brześć n/B. dnia 22 września 1932 roku.

Pisarz Hipoteczny

(—) *Leopold Dmowski.*

Z RADY ADWOKACKIEJ W WILNIE.

OBWIESZCZENIE.

Rada Adwokacka w Wilnie podaje do wiadomości, że zgłosili się do Rady o wpisanie na listę członków Wileńskiej Izby Adwokackiej następujący petenci:

O wpisanie na listę adwokatów:

1) **Eydrygiewicz Mieczysław** — b. Sędzia Sądu Apelacyjnego w Wilnie, zam. w Wilnie przy ulicy Mickiewicza Nr. 21, z siedzibą w Wilnie,

2) **Gaworski Paweł**—b. aplikant Moskiewskiej Izby Sądowej zam. w Bielsku Podlaskim, ul. 11 Listopada Nr. 5, z siedzibą w Wysokiem Litewskim pow. Brzeskiego.

3) **Izraelitówna Helena**—aplikant adwokacki Okręgu Sądu Apelacyjnego w Wilnie, zam. w Wilnie przy ul. Wielkiej Pohulance Nr. 17/25, z siedzibą tamże.

4) **Muchanowa Eugenja** — aplikant adwokacki Okręgu Sądu Apelacyjnego w Wilnie, zam. w Wilnie przy ul. Mickiewicza Nr. 35 m. 3, z siedzibą tamże.

5) **Piekarski Grzegorz** — aplikant adwokacki Sądu Apelacyjnego w Wilnie, zam. w Głębokiem, z siedzibą w Głębokiem.

6) **Sosnowski Stefan** — Sędzia Sądu Okręgowego w Grodnie, zam. w Grodnie przy ul. Jagiellońskiej Nr. 36 m. 1, z siedzibą w Grodnie.

7) **Srolowicz Benjamin** — aplikant adwokacki Okręgu Sądu Apelacyjnego w Wilnie, zam. w Wilnie przy ul. Piłsudskiego Nr. 13, z siedzibą w Wilnie.

8) **Wirszyłło Tadeusz** — Sędzia Sądu Grodzkiego w Wilnie, zam. w Wilnie przy ul. Kasztanowej Nr. 4 m. 6, z siedzibą w Wilnie.

9) **Zieliński Stanisław** — Sędzia Sądu Okręgowego w Wilnie zam. w Pińsku przy ul. Sienkiewicza Nr. 30 m. 4, z siedzibą w Pińsku.

10) **Powała-Święcinski Stefan** — Sędzia Okręgowy Śledczy Sądu Okr. w Grodnie, zam w Prużanie ul. 3 Maja Nr. 7, z siedzibą w Prużanie.

11) **Oswiecimski Antoni** — notarjusz w Dokszycach, zam. w Dokszycach, pow. Dziśnieńskiego, z siedzibą w Dokszycach.

12) **Szpakowski Mieczysław** — Sędzia Sądu Okręgowego w Wilnie, zam w Wilnie przy ul. W. Pohulance Nr. 22 m. 6, z siedzibą w Wilnie.

13) **Łukowski Tadeusz** — Sędzia Sądu Grodzkiego w Słonimie, zam. w Słonimie, z siedzibą w Słonimie.

O wpisanie na listę aplikantów adwokackich:

1) **Kożuchowska Marjanna** — aplikant egzaminowany przy Sądzie Apelacyjnym w Warszawie, zam. w Grodnie, przy ulicy Północnej Nr. 6, z siedzibą w Grodnie.

KOMITET REDAKCYJNY:

Dr. Franciszek Bossowski, Profesor U.S.B. *Aleksander Jodziewicz*, Sędzia Sądu Apelacyjnego. *Olgierd Kryczyński*, Wice-prokurator Sądu Apelacyjnego. *Kazimierz Petrusewicz*, Adwokat. *Bronisław Olechnowicz*, Adwokat. Dr. *Halina Zasztowt-Sukiennicka*, Adwokat.

Wydawca — STANISŁAW BAGIŃSKI
Redaktor Odpowiedzialny — BRONISŁAW OLECHNOWICZ.

Drukarnia „ZORZA" Wilno, Wileńska 15.